

छिटो र सर्वाधिक बित्री हुने

मधेशको पहिलो 'क' वर्गको राष्ट्रिय दैनिक

जनकपुर टुडे

Janakpur Today Daily

www.ejanakpurtoday.com

जनकपुर टुडेको APP डाउनलोड गर्नका लागि QR Scan गर्नुहोस्

जनकपुर टुडेको सम्पर्क नं. ९८५४०२६०२५, ९८०१६२६०२६, ०४१-५२७४९१ विज्ञापनको लागि मात्र jtodaynews@gmail.com

वर्ष २७

अंक ३३८

२०८३ साल बैशाख २४ गते विहीबार (7 May, Thursday, 2026)

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

खाताबाटै रकम चोरी घटना वृद्धि

टुडे समाचारदाता जनकपुरधाम । पछिल्लो समय बैंक खाताबाट रकम चोरी हुने घटनामा वृद्धि हुन थालेपछि नेपाल प्रहरी साइबर ब्यूरोले सर्वसाधारणलाई उच्च सतर्कता अपनाउन आग्रह गरेको छ । ब्यूरोका प्रवक्ता एवं प्रहरी उपरीक्षक दिलीपकुमार गिरिले जारी गरेको प्रेस विज्ञापितमा अज्ञात तथा आपराधिक गिरोहहरूले मोबाइल प्रयोगकर्ताहरूलाई लक्षित गरी ठगी गर्ने नयाँ तरिका अपनाइरहेको जनाइएको छ । ती गिरोहहरूले 'कनेक्ट आइपिएस' जस्ता सेवासंग मिल्दोजुल्दो नाम प्रयोग गरी विभिन्न मोबाइल नम्बरहरूबाट सन्देश पठाउने गरेको पाइएको विज्ञापितमा उल्लेख छ । सो सन्देशमा 'तपाईंको खाता लक गरिएको छ' भन्ने पुनः पहुँच प्राप्त गर्न 'एक्सेस रिजन' गर्न आग्रह गरिन्छ र त्यसका लागि विभिन्न शंकास्पद लिंकहरू पठाइन्छ । प्रयोगकर्ताले ती लिंकमा क्लिक गरेपछि व्यक्तिगत विवरण संकलन गरी बैंक खातामा अनाधिकृत पहुँच पुऱ्याइ ठूलो मात्रामा रकम चोरी गर्ने गरिएको साइबर ब्यूरोले जनाएको छ । ब्यूरोले यस्ता साइबर अपराधबाट जोगिनका लागि सुझावहरू दिएको छ ।

सरकारलाई दिएको समर्थन जनमतले लिए फिर्ता तत्कालका लागि मधेशमा जोगियो कृषण यादवको सरकार

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । जनमत पार्टीद्वारा आफ्नै नेतालाई पाखा लगाइ मधेश प्रदेश सरकार ढाल्ने योजनामा ब्रेक लागेको छ । मधेश प्रदेश सरकारमा सहभागी जनमत पार्टीले दिएको समर्थन औपचारिक रूपमा फिर्ता लिएको प्रदेश प्रमुखको कार्यालयले जनाएको छ । जनमत पार्टीका महासचिवसमेत रहेका प्रदेशसभा सदस्य चन्दन सिंहलाई संसदीय दलको नेतामा चयन गर्दै मधेश प्रदेश सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिएको जनाएको थियो । प्रदेश प्रमुखको कार्यालयले बुधबार एक विज्ञापित जारी गर्दै जनमत पार्टीले यही २०८३ वैशाख २२ गतेदेखि लागु हुने गरी सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिएको जनाएको छ । जारी गरिएको विज्ञापितमा नेपालको संविधानको धारा १६८ को उपधारा (२) बमोजिम गठन भएको मधेश प्रदेश सरकारलाई जनमत पार्टीले दिएको समर्थन फिर्ता लिएको पत्रमा उल्लेख गरिएको छ । सिंहले प्रदेश सरकारबाट दिएको समर्थन फिर्ता लिएको भन्दै वैशाख २२ गते मंगलबार जनमत पार्टी संसदीय दलका नेता समेत रहेका अध्यक्षीय मधेशप्रसाद यादवले समर्थन फिर्ता नलिएको भनी अर्को पत्र बुझाएका थिए । तर जनमत पार्टीले सिंहलाई दलको नयाँ नेता चयन गरिएको भन्ने पत्र पठाएपछि सिंहकै पत्रलाई सदर गरिएको छ । जनमतले सरकारलाई दिएको

समर्थन फिर्ता लिएसँगै मधेश प्रदेशको राजनीतिक समीकरणमा परिवर्तन हुने संकेत देखिएको छ । तर केन्द्रीय राजनीतिमा भएको उथलपुथलका कारण तत्कालै मधेश प्रदेशमा सरकार परिवर्तन हुने सम्भावना भने न्यून नै छ । कांग्रेसलाई एकल्याण्ट एमाले, जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपाल र जनमत पार्टी मिलेर नयाँ सरकार बनाउने प्रयास थाले पनि अन्तिम समयमा भने सो प्रयास तत्कालका लागि हेर र पार्ने नीतिमा अलमलिएको छ । जसपा नेपालले लोसपा नेपालसहितका एकीकृत सांसद जोडेर टूला दलको हैसियतमा

नेतृत्व लिने दावामा रहे पनि एमालेले पनि आफ्नो दाबीलाई कायमै राखेको थियो । तर कुनै एक दललाई चिढ्याएर प्रदेश सरकार फेरबदल गर्दा जनतामा नकारात्मक सन्देश प्रवाह हुने भन्दै तत्कालका लागि मुख्यमन्त्री कृष्णप्रसाद यादवका प्रदेश सरकार परिवर्तन हुने खतरा टरेको छ । सरकार फेरबदलको खेल शुरु हुनासाथ एमाले, जसपा, जनमतले मुख्यमन्त्री पद पड्काउनका लागिपरेका थिए । जसपा नेपाल भित्र लोसपा समूहका जितेन्द्र सोनल र तत्कालीन जसपाका नेता सरोज कुमार यादव मुख्यमन्त्रीका लागि दौडधुपमा लागेका

छन् । जनमत पार्टीले आफ्नै पार्टीको सरकारलाई ढाल्ने यो दोस्रो घटना हो । यसअघि जेन- जी आन्दोलनको क्रममा आफ्नै पार्टीका सतीशकुमार सिंह नेतृत्वको सरकार ढालेर कांग्रेसका कृष्ण प्रसाद यादव नेतृत्वमा नयाँ सरकार बनाएको थियो । अब आफू सहभागी सरकारलाई पुनः ढालेर जसपा नेतृत्वको सरकार बनाउने योजना अनुसार अघि बढे पनि असफल भएको छ । सत्ता समीकरण फेरबदलमा मधेश प्रदेशका संसदीय राजनीतिक दल लागिपरे पनि अन्तिम समयमा रोकिएको छ । केन्द्रीय राजनीतिकबाट विमुख भइसकेका कांग्रेस, नेकपा र जसपा नेपालका शीर्ष नेताहरूले तत्काल प्रदेश सरकार फेरबदलको खिचातानीमा नलामका लागि निर्देशन दिएका छन् । कांग्रेसका सभापति गगन थापा, नेकपाका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड र जसपा नेपालका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवले मधेश प्रदेश सरकार फेरबदलमा तत्काल नलाम निर्देशन दिएपछि केही समयका लागि सरकार परिवर्तनको राजनीति खेलबाट मुख्यमन्त्री यादवको पद जोगिएको छ । मधेश प्रदेश सरकारबाट जसपा, लोसपा र नेकपा एमालेले प्रदेश सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिने आन्तरिक तयारी गरिसकेका थिए । मधेश प्रदेश सभामा १०१ सदस्यमध्ये कांग्रेसका २२, एमालेका २४, नेकपाका १५,

जसपा नेपालका २६, जनमतका १२, नागरिक उन्मुक्ति पार्टी, नेपाल संघीय समाजवादी पार्टीका १/१ जना सांसद छन् । लोसपाका अभिराम शर्मा, जसपाका सरोजसिंह कुशवाहा र राप्रपाका कञ्चन बिच्छा निलम्बित छन् भने जनमतका सतीशकुमार सिंह, नेकपाका भरतप्रसाद साह र रहबर अनसारी प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा उम्मेदवार हुँदा प्रदेशसभा सदस्यबाट राजीनामा दिएका थिए । मधेश प्रदेश सरकारविरुद्ध असन्तुष्टि कायमै रहे पनि केन्द्रीय नेताको हस्तक्षेपका कारण सत्ता समीकरण परिवर्तन टरेको छ । तर जनमत पार्टीभित्रको द्वन्द्व भने उग्र रूपमा अघि बढेको छ । आफ्नै नेतालाई पाखा लगाएर संसदीय दलको नेता फेरबदल र सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ताले मधेश प्रदेशको राजनीतिमा तरंग उत्पन्न गरिए पनि यसको प्रभाव भने नपरेपछि जनमत भित्रकै आन्तरिक किचलो सतहमा देखिएको छ । यसले जनमत पार्टी प्रतिको आकर्षण भन्दा पनि स्वार्थीसिद्ध राजनीतिमा केन्द्रित हुँदा जनमतका अध्यक्ष सीके राउतमाथि पनि प्रश्न तेर्सिएको उनी निकटकै नेताहरूले बताउन थालेका छन् । जनमतका एक नेताले भने, 'यहाँ कारणले प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचनमा मधेश प्रदेशसहित देशबाट नै तिरस्कृत हुनु पर्दा पनि कामिसनको चक्करमा पार्टीलाई सिध्याउने खेलमा लाग्नु दुःखद हो ।'

मधेशमा स्वास्थ्य र शिक्षाका करार कर्मचारी हटाउन निर्देशन

टुडे समाचारदाता जनकपुरधाम । संघीय सरकारले करारका कर्मचारीहरूलाई हटाउन मधेश सरकारलाई निर्देशन दिएको छ । स्थानीय तहमा भ्रष्टाचार, बेथिति, विसंगति र हिला सुस्ती बाहिररहेको भन्दै यसलाई निर्मूल गर्नका लागि प्रधानमन्त्री बालेनको निर्देशनमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले २७ बुँदे कडा निर्देशन जारी गर्दै मधेश प्रदेशका स्वास्थ्य तथा शिक्षा क्षेत्रका करार कर्मचारीलाई हटाउन भनिएको छ । निर्देशन गरिएको २७ बुँदेमा १६ वटा बुँदा मधेश प्रदेशकै लागि रहेको छ ।

आयोगलगायतका नियमन निकायलाई विशेष निर्देशन दिइ परिचालन गर्ने जनाएको छ । साथै स्थानीय तहलाई वित्तीय अनुशासन कायम गर्न कडा निर्देशन दिइएको छ । पर्सो-२ बाट जितेका रास्वपाका सांसद सुशील कुमार कानुले स्थानीय तहका विषयमा भ्रष्टाचार भन्दा पनि प्रशासनको साटो पशु, कृषि, स्वास्थ्य क्षेत्रका कर्मचारीलाई निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको जिम्मेवारी दिएर पठाउने गरेको गुनासो गरेका थिए । उनका अनुसार स्थानीय तहमा प्रशासनतर्फको कर्मचारीलाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बनाउनुपर्ने नियम छ । तर पर्सोका पालिकारूजस्तै: वीरगन्ज महानगरपालिकामा शिक्षाको हाकिम बनाइएको, अन्य पालिकामा पशु सेवाका कर्मचारीलाई प्रशासकीय अधिकृत बनाएर आर्थिक कारोबारको जिम्मा दिइएको छ । यसरी जसलाई पायो त्यसलाई हाकिम बनाउँदा समस्या भएको भन्दै प्रधानमन्त्रीसँग प्रशासनतर्फकै कर्मचारीलाई मात्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बनाएर पठाइयोस् भन्ने सुझाव आफूले राखेको उनले बताएका छन् । यसै, मधेश प्रदेशका विभिन्न स्थानीय तहमा निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट कार्य गर्ने पद्धतिको अन्त्य गर्न निर्देशन दिइएको छ । मधेश प्रदेशमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता समयमा नपाउने र भत्ता लिनका लागि आफ्नो गाउँबाट टाढा बैंकमा पुगेर घन्टौं घाममा लाइन बस्नुपर्ने बाध्यता रहेको सेवाग्राहीहरूको गुनासो छ । त्यो भन्फट अन्त्य गर्न समयमै रकम माग गर्ने र बैंकमार्फत वा वडाकै समन्वयमा घरमै भत्ता पुऱ्याउने

ANJANI SUITE

Hanumanmarg, kapalmochani sar
Janakpurdham-8, Dhanusha, Nepal

Happy New Year 2083

special offers and discounts
from Baisakh 1st to 31th

Special welcome and respect to all our guests
निधिला त्यज्जन @ ने.रु. ३५० /- मात्र

contact : +9779854030502, 041-530505
email : anjanisuite@gmail.com

चितुवाको आक्रमणबाट एक घाइते

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । चितुवाको आक्रमणबाट धनुषाको मिथिला नगरपालिका-७ केमलीपुरमा एक जना घाइते भएका छन् ।
बुधबार बिहान स्थानीय ४८ वर्षीय किर्तिमान विक चितुवाको आक्रमणमा परेर घाइते भएका हुन् । इलाका प्रहरी कार्यालय दल्केबरका प्रहरी निरीक्षक लक्ष्मण केसीका अनुसार घाइते विकको उपचार दल्केबरस्थित एक निजी स्वास्थ्य संस्थामा भइरहेको छ ।
उनको अवस्था सामान्य रहेको र शरीरको ढाड लगायतका भागमा चोट लागेको प्रहरीले जनाएको छ ।

छ । वडा अध्यक्ष रामबहादुर स्याङ्गनका अनुसार नीलागाई नियन्त्रणका लागि लगाइएको तारजालीमा चितुवा फसेको थियो । सोही जानकारी पाएपछि घटनास्थल पुगेका विकमाथि चितुवाले आक्रमण गरेको हो ।

यो समाचार लेख्दासम्म चितुवा तारजालीमै फसेको अवस्थामा रहेको बुझिएको छ । चितुवाको सुरक्षित उद्धारका लागि वन कार्यालय तथा सुरक्षाकर्मीलाई खबर गरिसकिएको वडा अध्यक्ष स्याङ्गनले जानकारी दिए ।

बस्ती खाली गर्दा तीन विद्यालय भत्किए, विद्यार्थीको शिक्षा निरन्तरताका लागि स्थानान्तरण

काठमाण्डु । काठमाण्डु उपत्यकाका नदी किनारका अतिक्रमण तथा सुकुमवासी बस्ती हटाउने क्रममा भत्काइएका तीन सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीले नजिकैको विद्यालयमा पढ्न थालेका छन् ।
बस्ती खाली गर्ने क्रममा भत्काइएको काठमाण्डु महानगरपालिका-१६ बालाजुस्थित बुद्धज्योति बाल उद्यान आधारभूत विद्यालय र बालकल्याण आधारभूत विद्यालयका छात्रछात्रालाई नजिकैको सामुदायिक विद्यालयमा स्थानान्तरण गरिएको छ । काठमाडौं महानगरपालिकाका शिक्षा अधिकृत नेत्रप्रसाद पौडेलले दुवै विद्यालयमा विद्यार्थी, शिक्षक र सम्पत्ति व्यवस्थापन हुने बताउनुभयो ।
बुद्धज्योतिलाई नजिकैको कामनापा-१६ कै तरुण माध्यमिक विद्यालयमा र बालकल्याणलाई कामनापा १७ को नेपाल युवक मावि, पकनाजोलामा स्थानान्तरण गरिएको छ । बालकल्याणमा पनि १२० जना विद्यार्थी थिए । बुद्धज्योतिमा रहेका प्रारम्भिक बालविकासदेखि कक्षा ८ सम्मका १२० विद्यार्थीमध्ये ४५ जना तरुण माविमा भर्ना भइसकेका उक्त माविमा प्रधानाध्यापक बाबुराम न्यौपानेले जानकारी दिनुभयो ।
बुद्धज्योतिका ११ जना शिक्षक पनि तरुण माविमा स्थानान्तरण भएका छन् । काठमाडौं महानगरपालिकाको शिक्षा विभागले स्थानान्तरण पत्र दिएसँगै आफूहरू तरुण माविमा हाजर भई काम गर्न थालेको बुद्धज्योतिका तत्कालीन

प्रधानाध्यापक सन्तराम श्रेष्ठले बताउनुभयो । आफूहरूले त्यहाँका विद्यार्थी र अभिभावकसँग सम्पर्क गरेर तरुण माविमा आउन चाहने सबैलाई त्यहाँ भर्ना हुन भनेरहेको श्रेष्ठले जनाउनुभयो ।
बुद्धज्योतिका विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सदस्य अष्टमाया लामाले “हाम्रो विद्यालयको सबै सामान र बच्चाहरूको कता भन्ने स्पष्ट भइसकेको छैन । सम्भव हुने जतिलाई तरुण माविमा जान भनेका छौं”, भन्नुभयो ।
काठमाडौं महानगरपालिकाले बस्ती खाली गर्ने क्रममा विस्थापित भएका बालबालिकालाई सामुदायिक विद्यालयका साथै निजी तथा आवासीय विद्यालयमा पनि निःशुल्क भनाएर गराउन पहल गरेको छ । महानगरका कार्यवाहक प्रमुख सुनीता डडौलका आग्रहपछि निजी शिक्षालय सञ्चालकका संस्थाहरूले नेपाल सरकारद्वारा काठमाडौं

उपत्यकाका विभिन्न नदी किनार तथा मुलुकका विभिन्न जोखिमयुक्त स्थानमा रहेका सुकुमवासी बस्ती खाली गराउँदा प्रभावित भएका समुदायका बालबालिकाको पढाइमा आफूहरूले रचनात्मक सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका थिए ।
संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वअन्तर्गत, स्थानीय तह तथा सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी प्रभावित तथा वास्तविक सुकुमवासी परिवारका बालबालिकाको शिक्षा निरन्तरता सुनिश्चितताका लागि आवश्यक सहयोग र सहजीकरण गर्न आफूहरू तय रहेको निजी तथा आवासीय विद्यालय अर्गनाइजेस (प्याब्सन)का महासचिव आरबी कटवालले बताउनुभयो ।
संस्वर्ती आधारभूत विद्यालय सामुदायिक भवनमा संरचना हटाउने क्रममा भत्किएको भक्तपुरको मनोहरा खोला नजिकको सरस्वती आधारभूत विद्यालय, हाललाई मध्यपुरथिमी नगरपालिकाका

वडा नम्बर १ कार्यालय, अगाडिको सामुदायिक भवन, लोकन्थलीबाट सञ्चालन गर्न थालिएको वडाध्यक्ष बाबुकाजी डडौलले जानकारी दिनुभयो ।
नगरपालिकाका सूचना अधिकारी एवं वरिष्ठ कानून अधिकृत केशव सिलवालले नगरप्रमुख सुरेन्द्र श्रेष्ठस्तरीय निर्णयबाट हाललाई सरस्वती माविलाई अर्को भवनबाट सञ्चालन गराइएको र त्यहाँ आवश्यक अस्थायी प्रबन्ध गरिने बताउनुभयो । सो विद्यालयमा पनि १२० विद्यार्थी थिए ।
बाल अधिकारकर्मी तिलोत्तम पौडेलले प्रभावित क्षेत्रमा बालबालिकालाई नजिकैको निजी विद्यालयमा निःशुल्क भर्ना गर्ने, आवश्यकताअनुसार आवास तथा यातायातको व्यवस्थापन गर्ने, मनोवैज्ञानिक सहयोगको उपयुक्त व्यवस्था र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न सम्पूर्ण सरोकारवाला एक भएर अघि बढ्न आग्रह गर्नुभयो । रासस

राष्ट्रियस्तरका १२ ट्रेड युनियनको दर्ता खारेज

काठमाण्डु । सरकारले निजामती सेवा र स्वास्थ्य सेवाका राष्ट्रियस्तरका १२ वटा ट्रेड युनियनको दर्ता खारेज गरेको छ । श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभागले आज नेपाल निजामती सेवा ऐन, २०७४ अनुसारका आठ र नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ अन्तर्गतका चार वटा ट्रेड युनियनको दर्ता खारेज गरेको हो ।
निजामती अन्तर्गतका नेपाल निजामती कर्मचारी सङ्गठन, नेपाल निजामती कर्मचारी युनियन, नेपाल राष्ट्रिय निजामती कर्मचारी सङ्गठन, नेपाल मधेसी निजामती कर्मचारी मञ्च, नेपाल स्वास्थ्यकर्मी सङ्घ, मधेसी स्वास्थ्यकर्मी फोरम नेपाल, एकीकृत सरकारी कर्मचारी सङ्गठन नेपाल र स्वतन्त्र राष्ट्रसेवक कर्मचारी सङ्गठन नेपालको दर्ता खारेज भएको छ ।
यस्तै स्वास्थ्य सेवाअन्तर्गतका नेपाल स्वास्थ्यकर्मी युनियन, स्वास्थ्यकर्मी युनियन नेपाल, राष्ट्रिय स्वास्थ्यकर्मी सङ्घ र राष्ट्रिय प्रगतिशील स्वास्थ्यकर्मी सङ्गठनको पनि दर्ता खारेज गरिएको विभागका प्रवक्ता मणिनाथ गोपले जनाएको छ ।
निजामती सेवा ऐन, २०४९ (दोस्रो संशोधन, २०६४) तथा नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ (चौथो संशोधन २०७०) अन्तर्गत ती ट्रेड युनियन विभागमा दर्ता भएका थिए । वर्तमान सरकारले केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको अध्यादेश, २०८३ मार्फत सार्वजनिक सेवामा रहेका ट्रेड युनियनसम्बन्धी व्यवस्था हटाएको थियो । सो अध्यादेश राष्ट्रपतिबाट जारी भएसँगै ती सेवाका राष्ट्रियस्तरका ट्रेड युनियन निष्कृष्य भएका थिए । रासस

आँखा शिक्षा सम्बन्धी तालिम

टुडे समाचारदाता
मलंगवा । आँखा स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी जनचेतनामूलक तालिम सर्लाहीको बरहथवा नगरपालिकास्थित सीतापुर सामुदायिक विद्यालयमा सम्पन्न भएको छ ।
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको आर्थिक सहयोग

तथा नेपाल नेत्र ज्योति संघद्वारा संचालित गौर आँखा अस्पतालको प्राविधिक सहयोगमा ३१ जना निजी विद्यालयको शिक्षा कर्मचारीलाई विद्यालय तहबाटै आँखासम्बन्धी सचेतना फैलाउने उद्देश्यले कार्यक्रम आयोजना गरिएको हो । तालिममा वरिष्ठ नेत्र अधिकृत

मदनकुमार चौधरी, राजीव यादव र सत्येन्द्र पाण्डेले आँखामा लाग्ने विभिन्न रोग, अन्धोपन तथा बालअन्धोपन न्यूनीकरणका उपायबारे विस्तृत रुपमा जानकारी गराउँदै समयमै रोग पहिचान र उपचारको महत्त्वबारे बताएका थिए ।
कार्यक्रममा विद्यालय स्तरमै आँखा स्वास्थ्यमा ध्यान दिनुपर्ने आवश्यकतामा जोड दिई बालबालिकालाई विद्यालय भर्ना गर्नु अघि अनिवार्य “आँखा निरोमिता प्रमाणपत्र” लागू गर्ने कानुनी व्यवस्था प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्नेमा बताइएको थियो ।
“अन्धोपन तथा बालअन्धोपन न्यूनीकरण-हाम्रो कर्तव्य, हाम्रो जिम्मेवारी” भन्ने मूल सन्देश सहित सम्पन्न भएको तालिमले भविष्यका सम्भावित दृष्टि समस्या घटाउन महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने विश्वास व्यक्त गरिएको छ ।

एघार जना सहसचिवको सरुवा

काठमाण्डु । सरकारले ११ जना सहसचिवको सरुवा गरेको छ ।
सोमबार बसेको मन्त्रपरिषद्को बैठकले गरेको निर्णय सञ्चयी मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले आज सार्वजनिक गरेको हो । सो निर्णयअनुसार प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालयका सहसचिव मुकेश शर्मालाई विद्युतीय सुशासन आयोग, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयका सहसचिव आदेश खड्कालाई प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालयमा सरुवा गरिएको छ ।
गृह मन्त्रालयअन्तर्गतका सहसचिव नमराज शिपिलेलाई मुस्लिम आयोग, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका सहसचिव रामकृष्ण पुडासैनीलाई अर्थ मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालयका सहसचिव कृष्णकुमार श्रेष्ठलाई उद्योग र युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयमा काजमा रहेका

सहसचिव रमेश ढकाललाई शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयअन्तर्गत सरुवा गरिएको छ ।
सरकारले अर्थ मन्त्रालयका सहसचिव रामदत्त भट्टलाई सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, मुस्लिम आयोगका सहसचिव रमेश न्यौपानेलाई राष्ट्रिय सूचना आयोग र सञ्चयी मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयअन्तर्गत अतिरिक्त समूहमा रहेका सहसचिव सतोषकुमार दाहाललाई राष्ट्रपतिको कार्यालयमा सरुवा गरिएको छ ।
त्यसैगरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालयका सहसचिव अनिलकुमार दत्तलाई सञ्चार मन्त्रालय, सञ्चार मन्त्रालय अन्तर्गत रहेका सहसचिव श्रीचन्द्र शाहलाई अर्थ मन्त्रालयअन्तर्गत सरुवा गरिएको छ । रासस

ज्योतिष-मार्गदर्शन
प्रसिद्ध ज्योतिषगुरु ई बिबेक

मेघ : सम्बन्ध सुदृढ बनेछ तथा व्यापार र व्यवसायको क्षेत्रमा उन्नति हुनेछ ।
वृष : नियमित खर्चसमेत बढ्ने योग छ ।
मिथुन : मातापिता र अभिभावक वर्गसँग राम्रो हुनेछ ।
कर्कट : रमाइलो यात्रा गर्ने अवसर प्राप्त हुनेछ ।
सिंह : कामबाट लाभ हुने सम्भावना छ ।
लगानी गर्नु राम्रो हुन्छ ।
कन्या : दाम्पत्य जीवन सुखद तथा समृद्ध बन्ने देखिन्छ ।
आम्दानी प्रशस्तै बढ्नेछ ।
तुला : नेतृत्व लिएर काम गरेको जाति हुन्छ ।
पराक्रम र उत्साहमा कमी आउने छ ।
वृश्चिक : पढाइमा प्रगति हुनेछ । मनमा व्यवसाय वा पेशामा परिवर्तनको धारणा पलाउनेछ ।
अधिकार प्राप्तिका लागि गरिएको प्रयत्नसमायवाजी भइनेछ ।
मकर : सार्थकताको भेटघाट रमाइलो हुनेछ, तर भ्रमबाट पनि हुन सक्छ ।
कुम्भ : मानसिक तनावबाट मुक्त हुन कोटिन छ ।
मीन : कानूनी क्रियाकलापमा विजय प्राप्त हुनेछ ।

गुरुजीसङ्ग जन्मकुण्डली हस्तरेखा परामर्श लामो
9812005378

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४१

वारुणा यन्त्र	५२००११	विद्युत फ्युज शाखा	५१०८३४, ५१०८३५
प्रहरी (हप्टीइलाईन)	४२००९९, ४२०२९९, १००	साह केबुल	५२४७२२
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	१०२	जानकी केबुल	५२३७२८
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४१-५१०८९७, ९८०१६६८६५२
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८५११२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२१९६२
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२५०११, ५२५८९९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२७२९३, ५२७८००
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०१६४४५५, ९८५४०२८२९६	बुद्ध एयर	५२५०२२
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२५३३४	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५१०३०१/५१०३०२
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२००७७	होटल मानकी	९८५८९३३४, ९८५८९३३४
शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०२७४३४	होटल रामा	५२००५९, ५२३८५४
कृष्णा नर्सिङहोम	५२९९१८	वेलकम होटल	९८०१६२०६५, ९८०१६२०६६
विरिन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर	५२८४३७	गौतम होटल, बर्दिबास	०४४-५४००३४
आँखा अस्पताल	५२०३९७	जलेश्वर अस्पताल	०४४-५२००७०
रेडियो टुडे (९१ मेगाहर्ज)	९८०१६२६०२६	प्रहरी (जलेश्वर)	०४४-५२०००९
एयर पोर्ट	५१००५८, ५१००५२	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	०४४-५२०१००
		विद्युत (जलेश्वर)	०४४-५२०१६६

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
बिहान पूजा आरती : ०७:०० बजे
बिहान ढोका बन्द : १२:०० बजे
अन्न क्षेत्र : निःशुल्क भोजन
दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे
सन्ध्या पूजा आरती:सोभाना : ०७:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
मंगल आरती : ०७:३० बजे
महाप्रसाद भोग : १२:०० बजे
दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे
सन्ध्या पूजा आरती सौभाग्य : ०७:०० बजे
रात्रि भोग : ०९:०० बजे
पट बन्द : ०९:१५ बजे

नेपाल रेल्वको समय तालिका

जनकपुरधाम - जयनगर

बिहान :- ८:३५ बजे
दिउँसो :- ११:४५ बजे
बेलुका :- १५:१५ बजे

जयनगर - जनकपुरधाम

बिहान :- १०:०० बजे
दिउँसो :- १३:४५ बजे
बेलुका :- १६:४५ बजे

प्रधानमन्त्री साहको स्वास्थ्य सल्लाहकारमा प्रा. डा. अग्रवाल

काठमाण्डु । सरकारले वरिष्ठ चिकित्सक एवं चिकित्सा शिक्षाविद् प्रा. डा. जगदीशप्रसाद अग्रवाललाई प्रधानमन्त्री वलेन्द्र साहको अवैतनिक स्वास्थ्य सल्लाहकारमा नियुक्त गरेको छ ।

मन्त्रालय बसेको मन्त्रपरिषद् बैठकले डा अग्रवाललाई सो पदमा नियुक्त गर्ने निर्णय गरेको हो । त्रिभुवन विश्वविद्यालय, चिकित्सा शास्त्र अध्ययन संस्थान (आइओएम) का पूर्वडीनसमेत रहनुभएका डा अग्रवालले मुलुकको स्वास्थ्य नीति, सार्वजनिक स्वास्थ्यका चुनौती र चिकित्सा शिक्षाको सुधारका लागि प्रधानमन्त्रीलाई आवश्यक परामर्श दिनुहुनेछ ।

उक्त नियुक्तिबारे जानकारी दिँदै प्रधानमन्त्रीका प्रेस तथा अनुसन्धानविज्ञ दीपा दाहालले भन्नुभयो, “स्वास्थ्य क्षेत्रका

अनुभवी र विज्ञ व्यक्तित्व प्रा डा अग्रवालको नियुक्तिले प्रधानमन्त्रीज्यूलाई मुलुकको स्वास्थ्य नीति र सेवा सुधारका लागि महत्त्वपूर्ण प्राविधिक सहयोग र सुझाव प्राप्त हुने विश्वास लिएका छौं । आइओएम जस्तो गरिमामय संस्थाको नेतृत्व गरिसक्नुभएका उहाँले अवैतनिक रूपमा आफ्नो विज्ञता र समय राज्यलाई उपलब्ध गराउनुहुनेछ ।”

प्रधानमन्त्री शाहले सार्वजनिक स्वास्थ्यलाई आफ्नो कार्यकालको मुख्य प्राथमिकतामा राख्नुभएको सन्दर्भमा डा अग्रवालको नियुक्तिलाई अर्थपूर्ण रूपमा हेरिएको छ । डा अग्रवालले राज्यबाट कुनै पनि पारिश्रमिक वा आर्थिक सुविधा नलिई केवल विशेषज्ञको रूपमा आफ्नो सेवा पुऱ्याउनुहुनेछ । रासस

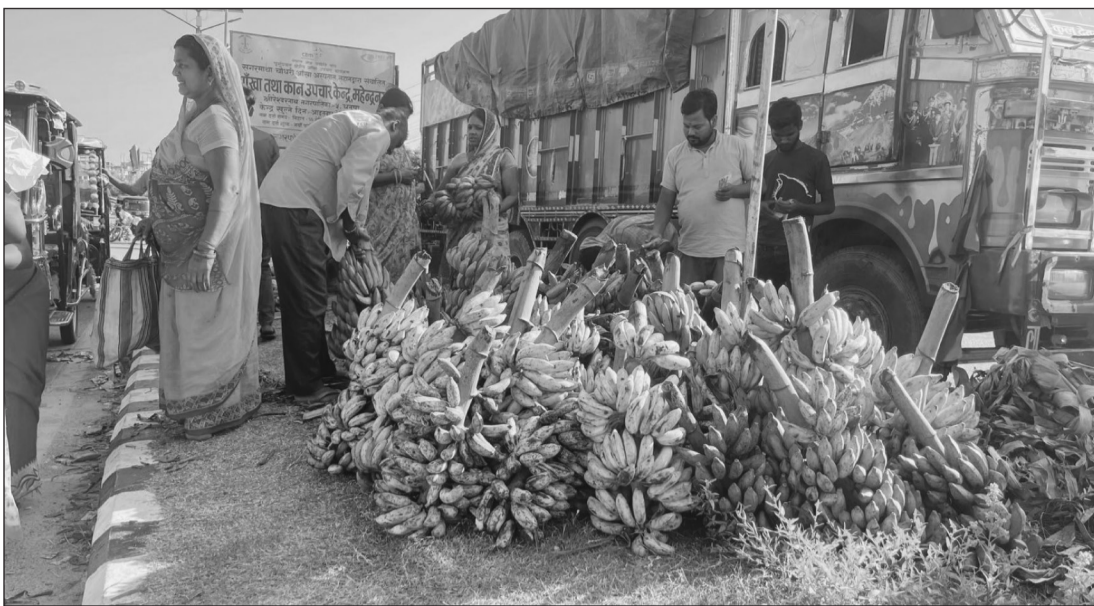
भारतीय केरा आयात रोकिँदा नेपाली केराले मूल्य पाउन थाले

बलेवा । बागलुङ नगरपालिका-१२ नयाँपुलका लीलाधर जैसीको केरा बारीमा हिजोआज दिनकै बजारका व्यापारीको बास हुन्छ । स्थानीय जातका केराको खोजीमा बागलुङ र कुश्मा बजारका व्यापारी दिनदिने उहाँको बारी घाउँछन् ।

पछिल्लो छ महिनायता लीलाधर र उहाँको गाउँका किसानले केरा बेच्नका लागि बजार जानु परेको छैन । घरघरमै दिनदिने आउने व्यापारीले केरा आफैँ खोज्छन्, आफैँले काट्छन् र गन्ती गरेपछि केराकै बोटको फेदमा पैसा बुझाउँछन् । यो देखेर यहाँका किसान दङ्गा छन् ।

भारतीय केराको आयात रोकिएपछि यहाँका स्थानीय केराको मूल्य बढेको छ । जाडो मौसममा प्रतिदर्जन रु ६० र गर्मी मौसममा प्रतिदर्जन रु ७० देखि ८० मा बिक्री हुँदै आएको केरा आजभोलि दर्जनको रु १०० पर्न थालेको छ । बजार जाने भन्भट नहुने र बारीमै केराको मूल्य बढी पाउँदा निकै खुसी लागेको जैसी बताउनुहुन्छ । दर्जनमा हिसाब हुने गाउँघरमा व्यापारीले किसानको बारीबाट नै केरा उठाएर थैलो भर्छन् । यहाँका किसानको दैनिकी धाने अर्को झोट केरा हो । नयाँ पुल आसपासका क्षेत्रमा केराखेती विस्तार हुँदै गइरहेको छ ।

बागलुङको जैमिनी नगरपालिका-४ सर्कुवाका किसान ईश्वरीप्रसाद शर्माको पनि पछिल्लो समय केराले राम्रो मूल्य पाएको बताउनुहुन्छ । बजारमा भारतीय केरा र नेपालको तराईको केरा आउँदा केरा खेती विस्तार हुँदै गइरहेको छ ।

माग उच्च रहेको उहाँले बताउनुभयो । “योबेला केरा फलाउन सकेको भए निकै राम्रो मूल्यमा बिक्री हुने रहेछ”, जैमिनी नगरपालिका-१ कुश्मीशेराका किसान मोतीप्रसाद शर्माले भन्नुभयो, “अधिल्ला वर्षको तुलनामा यो वर्ष केराको माग उच्च छ ।” माग र मूल्य दुवै बढेकाले केराखेती गरेका किसानले राहतको महसुस गरेको उहाँले बताउनुभयो ।

वर्षाको समयमा मात्रै कोदो र मकै फल्ने बारीलाई सदुपयोग गरेर यहाँका किसानले केराखेती गर्दै आएका छन् । “मकै र कोदोको मूल्य हिसाब गर्दा वर्षमा स्थानीय जातका केरा बिक्री गर्न कठिन हुने गरेको भए पनि पछिल्लो समय केराको

“समयमा पानी र मल दिएपछि राम्रो फले केराले अहिले मेरो दैनिकी नै बदलिएको छ ।” पछिल्लो समय गाउँका किसानले परम्परागत खेतीलाई परिवर्तन गरेर केराखेती गरेका छन् । मोतीप्रसाद शर्माले जस्तै जैमिनीका किसानले बाँधो जग्गा र खेतीयोग्य जमिनमा केराखेती गरेका छन् । किसानले केराका लागि आवश्यक मलको जोहो गर्न गाईभैसी पालेका छन् । खानेपानीका लागि प्रयोग भइरहेको पानीलाई बचत गरेर केरामा सिँचाइ गर्छन् । यहाँका किसानले स्थानीय राम्रैखे लोकल, मालबोक, मुझे, धुसे, फुमे, जहाजी, १८ हजार कमाई हुन्छ्यो, लगाउने गोड्ने दुःख त कति हो कति”, शर्माले भन्नुभयो,

शर्मा बताउनुहुन्छ । कसैले व्यावसायिक खेती गरेका छन् भने केहीले आफ्नो धेरैथोरै जग्गामा दुई चार बोट मात्रै केरा लगाएर अम्दानीसँग जोडिएका छन् ।

बजारमा पनि पछिल्लो समय स्थानीय केराकै माग धेरै छ । स्थानीय जातको केरा पकाउनका लागि कुनै विषाधीको प्रयोग गर्न नपर्ने र खीँदा स्वादिलो भएकाले केराको माग उच्च रहेको बागलुङ बजारका व्यवसायी सागर सुवेदीले बताउनुभयो । “यहाँको केरा पाकेपछि पनि लामो समय टिक्छ, घाटा हुँदैन”, सुवेदीले भन्नुभयो, “तराई र भारतको केराभन्दा व्यवसायी र उपभोक्ता दुवैलाई यो केरा फाईदा हुनेखालको छ

।” पछिल्लो समय केराको मूल्य बढाएर किसानलाई भुक्तानी दिने गरिएको सुवेदीले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार पछिल्लो एक वर्षयता बागलुङ बजारमा केराको माग स्थानीय केराले नै धानेको छ ।

बजारमा स्थानीय केराको मूल्यप्रति दर्जन रु १२० देखि १८० सम्ममा बिक्री हुने गरेको छ । एकद रुपमा तराईबाट आउने केराको मूल्य भने प्रतिदर्जन २५० भन्दा धेरै छ । बागलुङ बजारमा दर्जन बढी होलसेल व्यापारीमाफत दैनिक १०० कार्टुनभन्दा धेरै भारतीय केरा भित्रिने गरेको थियो ।

एक हजार ३०० देखि एक हजार ६०० प्रतिकार्टुन तिरै यहाँका व्यवसायीले केरा खरिद गर्ने गरेका थिए । तर अहिले त्यो सबै माग स्थानीय केराले धानेको स्थाय थोक व्यवसायी खिमबहादुर केसीले बताउनुभयो । “यति नै भनेर तथ्याङ्क राखिएको त छैन तर दैनिक दुई लाख माथि केराको खरिदमा बाहिरीने गरेको थियो”, केसीले भन्नुभयो, “मागेजति त पुगेको छैन, तर अहिले लोकल केराले अभाव हुन भने दिएको छैन ।”

बागलुङका स्थानीय सरकारले पनि केराखेतीको प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न कार्यक्रम बनाएका छन् । जैमिनी नगरपालिकाले शेर जाउँ केरा खाउ अभियान नै घोषणा गरेको छ । किसानलाई बीउ मल र बजारीकरणमा स्थानीय सरकारले सहयोग गर्ने गरेको जैमिनी नगरपालिकाका उपप्रमुख हरिहर शर्माले बताउनुभयो । रासस

म्याग्दीको प्राकृतिक तातोपानी कुण्ड ओभेलमा

म्याग्दी । यहाँको धवलागिरि गाउँपालिका-४ बगरस्थित प्राकृतिक तातोपानी कुण्ड ओभेलमा परेको छ ।

पूर्वाधारको अभाव, प्रचारप्रसारको कमी र उचित व्यवस्थापन नहुँदा प्राकृतिक उपचार र पर्यटकीयस्थल बनाउन सकिने तातोपानी कुण्ड ओभेलमा परेको हो । बगरको जेल्टुङ गाउँ नजिकै पहाडको फेदी र म्याग्दी नदीको किनारमा जमिनभित्रबाट ५० डिग्री सेल्सियस तापक्रममा प्राकृतिक रूपमा तातोपानी निस्कने मुहान रहेको छ । तातोपानी कुण्डसम्म पुग्ने पदमार्गमा भोलुङ्गे पुल, स्नान गर्ने व्यवस्थित पोखरी र आश्रयस्थलको अभाव रहेको कुण्डको विशेषता र महत्व स्थानीयस्तरमै सीमित भएकाले ओभेलमा परेको धवलागिरि गाउँपालिका-४ का वडासदस्य हरिप्रसाद तिलिजाँले बताउनुभयो ।

“बगर र आसपासका गाउँका बासिन्दाले प्राकृतिक उपचारका लागि प्रयोग गर्ने तातोपानी कुण्डलाई व्यवस्थित गर्ने प्रयासमा छौं”, उहाँले भन्नुभयो, “वर्षौँअघिदेखि हालसम्म सामान्य हिसाबले सञ्चालन हुँदै आएको तातोपानीलाई प्राकृतिक उपचारस्थलका रूपमा विकास गर्न व्यवस्थापन, पूर्वाधार

निर्माण र प्रवर्द्धनको काम अघि बढाएका हौं ।” बगरमा निर्माण सुरु भएको ६५ मेगावाट क्षमताको म्याग्दीखोला जलविद्युत आयोजनाको सामाजिक उत्तरदायित्व कार्यक्रममाफत तातोपानी कुण्डमा महिला र पुरुषका लागि छुट्टाछुट्टै स्नान गर्न मिल्नेगरी पोखरी, आश्रयस्थललगायतका पूर्वाधार निर्माणको तयारी गरेको वडासदस्य तिलिजाँले बताउनुभयो ।

पूर्वाधार निर्माणका लागि जग्गा

व्यवस्थापन भइसकेको छ । हाल दुञ्जाले छाएको टहराभित्र रहेको पोखरीमा शरीर डुबाएर स्नान गर्ने व्यवस्था रहेको छ । बगरदेखि दोभान जोड्ने सडकदेखि तातोपानी कुण्ड जाने बाटोमा पर्ने म्याग्दी नदीमाथि भोलुङ्गे पुल निर्माणका लागि पनि पहल थालिएको छ ।

यस तातोपानीको तलाउमा स्नान गरेमा चोटपटक लागेको, ढाड दुख्ने, छाला, गानोगोला, सर्केमर्केको, ग्यास्ट्रिकलगायत

स्वास्थ्य समस्या निको हुने धवलागिरि-४ खिवाङका अमर रसाइलीले बताउनुभयो । “ढाड दुख्ने समस्या निको हुने भएकाले हरेक वर्ष १० देखि १५ दिनसम्म तातोपानी डुब्न आउने गरेको छु”, उहाँले भन्नुभयो, “तातोपानीमा दैनिक दुईदुई घण्टाका दरले शरीर डुबाएर पानी थेरापी गरेपछि चिसो लाग्दैन, चोटपटक लागेको, खाना अरुचि हुने समस्या पनि निको हुने अनुभव छ ।”

हाल बगर, मुदी, नाउरा, खिवाङ, मल्कवाङ, मलम्पार, मराङ, विम, मुनाका बासिन्दा यहाँको तातोपानी कुण्डमा शरीर डुबाएर स्नान गरी उपचारका लागि आउने गरेका छन् । वार्षिक दुई सयदेखि तीन सय जनाले तातोपानी स्नान गर्न आउने गरेका छन् । बगर गाउँदेखि १० मिनेट पैदलयात्रा गरेपछि पुगिने तातोपानी कुण्ड नजिकैसम्म हालै सडक यातायातको सुविधा पनि पुगेको छ ।

यस तातोपानी कुण्ड र सँगै रहेको अर्मके भरनालाई व्यवस्थित गर्न सकेमा प्राकृतिक उपचारस्थल र पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा विकास हुने सम्भावना रहेको छ । तातोपानी कुण्ड र अर्मके भरना रक्षाय धवलागिरि पदमार्गमा समेटिएको छ । रासस

अष्ट्रेलियाको विन्डम सिटी र गोदावरी नगरपालिकाबीच ‘मित्रता शहर’ सम्झौता

काठमाण्डु । अष्ट्रेलियाको भिक्टोरियास्थित विन्डम सिटी र ललितपुरस्थित गोदावरी नगरपालिकाबीच औपचारिक रूपमा ‘मित्रता शहर’ सम्झौता भएको छ ।

विन्डम सिटीमा आयोजित एक विशेष कार्यक्रममा सहकार्यसम्बन्धी सम्झौता गरिएको हो । सम्झौतामा विन्डम सिटीको तर्फबाट मेयर प्रीत सिंह र गोदावरी नगरपालिकाको तर्फबाट प्रशासनिक प्रमुख मानबहादुर खड्काले हस्ताक्षर गर्नुभएको छ । उहाँहरूले सम्झौताका लागि आवश्यक समन्वय गरेको भन्दै पर्यटन व्यवसायी तथा अभियन्ता डिएन घिसिङलाई धन्यवाद दिनुभयो ।

दुवै पक्षले यस सहकार्यलाई स्थानीय तहमा अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तार गर्ने महत्त्वपूर्ण र ऐतिहासिक उपलब्धिका रूपमा उल्लेख गर्नुभएको छ । “यस ऐतिहासिक सम्झौताले दुई नगरबीच आपसी सहकार्य, अनुभव आदानप्रदान तथा दीर्घकालीन

सम्बन्ध विस्तार गर्ने उद्देश्य लिएको छ”, सम्झौतामा भनिएको छ । ललितपुरको गोदावरी नगरपालिका प्राकृतिक सौन्दर्य, जैविक विविधता तथा सांस्कृतिक सम्पदाले समृद्ध क्षेत्रका रूपमा परिचित छ । त्यस्तै, विन्डम सिटी आधुनिक पूर्वाधार, बहुसांस्कृतिक समाज र दिगो शहरी विकासको उत्कृष्ट उदाहरणका रूपमा चिनिन्छ । सम्झौतामा दुवै पक्षले भविष्यमा आपसी भ्रमण, सांस्कृतिक आदानप्रदान तथा संस्थागत सहकार्यलाई थप विस्तार गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका छन् । कार्यक्रममा नेपाली मूकका

उद्यमी, व्यवसायी तथा स्थानीय प्रतिनिधिहरूको उल्लेखनीय उपस्थिति थियो । उपस्थित सहभागीहरूले सम्झौतालाई नेपाल र अष्ट्रेलियाबीचको दीर्घकालीन कूटनीतिक सम्बन्धलाई स्थानीय तहमा अभि सुदृढ बनाउने ऐतिहासिक कदमका रूपमा स्वागत गरेका छन् ।

कार्यक्रममा वक्ताहरूले शिक्षा, पर्यटन, संस्कृति, वातावरण संरक्षण, आर्थिक विकास तथा समुदाय विकासका क्षेत्रमा सहकार्यले दुई सहरलाई दीर्घकालीन फाइदा पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । रासस

सारङ्गीको धुनमा जीवन धान्दै दुई गन्धर्व

धरान । सुवास गन्धर्वले सारङ्गी रेट्दै गीत गाउँदै हिँडेको २५ वर्ष भयो । उहाँकै लयमा सुजन गन्धर्वले सारङ्गीको धुनमा गीत गाउँदै हिँडेको आठ वर्ष भयो ।

उहाँहरू हाल दैनिक जसो धरानस्थित श्रम संस्कृति पार्कमा बिहान १० बजेदेखि बेलुका ५ बजेसम्म सारङ्गी र मादलको साथमा गीत गाउँदै आउनुभएको छ । एक जनाले मादल बजाउने र अर्कोले सारङ्गी रेट्दै गीत गाउने उहाँहरूको दैनिकी बनेको छ ।

सारङ्गीको मधुर धुनमाफत उहाँहरूले पार्क घुम्न आउने सर्वसाधारणलाई मनोरञ्जन प्रदान गर्नुहुन्छ । अहिले उहाँहरूको जीविकोपार्जनको माध्यम यही बनेको छ । सर्वसाधारण साथै पर्यटकले स्वेच्छाले रकम दिन्छन् । सुवास गन्धर्वले बाजबाजेदेखि चलिआएको पेसालाई निरन्तरता दिएको बताउँदै यही पेसाबाट परिवार पाल्दै आएको बताउनुभयो । “बाजबाजेले सारङ्गी रेट्ने हामीलाई हुर्काउनुभयो, मैले त्यही परम्परा समातेको हुँ”, उहाँले भन्नुभयो ।

“पहिला पहिला गाउँमा यातायातको सुविधा थिएन । केही दिन हिँडेर टाढा-टाढा पुगेर गीत गाउने चलन थियो । अहिले सवारीसाधनले सजिलो भएको छ”, उहाँले भन्नुभयो । नेपालको पूर्वदेखि परिचयसम्मका विभिन्न सहर तथा भारतको सिक्किम र दार्जिलिङसम्म पुगेर गीत गाएको

उहाँको अनुभव छ । गाडी तथा सार्वजनिक स्थानमा गीत गाएर सर्वसाधारणबाट प्राप्त हुने स्वेच्छक सहयोग नै आमदानीको आधार भएको उहाँको भनाइ छ । सुवास गन्धर्वका अनुसार उहाँ “व्हाइस अफ नेपाल” मा समेत सहभागिता जनाउँदै ब्याटल चरणसम्म पुग्नुभएको थियो भने “इन्ट्रेणी” कार्यक्रममा गीत गाउनुभएको छ । उहाँले भन्नुभयो, “धेरै कार्यक्रमहरूमा सहभागी भएर गीत गाउँदै पनि हिँडियो तर त्यहाँबाट अपेक्षित आमदानी नभएपछि पुन सारङ्गी बजाएर जीविकोपार्जन गर्न थालेको हुँ ।” उहाँले काठमाडौँदेखि पोखरा जस्ता सहका धेरै गल्लीमा सारङ्गी बजाइसक्नुभएको छ ।

सुजन गन्धर्वले लामो समय भारतको दार्जिलिङमा रोजगारी गरेर गाउँ फर्किएपछि आठ वर्षदेखि सारङ्गी बजाउँदै गीत गाएर आमदानी गरी जीविकोपार्जन गर्दै आउनुभएको छ । उहाँले परम्परागत पेसा जोगाउने उद्देश्यले यसलाई निरन्तरता दिएको बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो,

“सारङ्गी बजाएर गीत गाउनु गन्धर्व समुदायको पुख्र्यौली पेसा हो, हाम्रो संस्कृति र पहिचान पनि यही हो”, उहाँले भन्नुभयो, “पछिल्लो समय नयाँ पुस्ता अन्य पेसातर्फ आकर्षित हुँदै जाँदा यस्तो मौलिक कला सङ्कटमा पर्दै गएको छ ।”

आधुनिक प्राविधिक विकाससँगै मनोरञ्जनका माध्यम परिवर्तन भइरहेका बेला गन्धर्व समुदायको परम्परागत पेसा जोगाउन चुनौती थपिएको उहाँको भनाइ छ । स्वास्थ्यले साथ दिएसम्म आफूहरू यो पेसालाई निरन्तरता दिने उहाँले सुनाउनुभयो । नेपालमा लोपोन्मुख जातिका रूपमा रहेको गन्धर्व जातिको मुख्य बाहुल्यता भोजपुर, कास्की, तनहुँ, लमजुङ, गोरखा, चितवन, बाम्लुङ, पाल्पा, दैलेख, सुर्खेतलगायतका जिल्लामा छ । नेपाली लोकसङ्गीत र रङ्गमञ्चको क्षेत्रलाई पर्याप्ततालेदेखि संरक्षण, सम्वर्द्धनसँगै विकास गर्दै आएका लोक जीवनका संवाहक गन्धर्व जाति र तिनको वाद्यवादन सारङ्गी मादल पनि एक हो । रासस

कर्णाली प्रदेश समन्वय परिषद्को बैठक : आगामी आवको नीति तथा कार्यक्रम छलफल

कर्णाली । कर्णाली प्रदेश समन्वय परिषद्को एघारौँ बैठक सुरु भएको छ । मुख्यमन्त्री यामलाल केँडेलको अध्यक्षतामा आज सुर्खेत वीरेन्द्रनगरमा सुरु बैठकमा दशौँ बैठकका निर्णयहरूको पुनरावलोकन, स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको विवरण तथा कामकाज, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट सञ्चालन हुने विकास आयोजना तथा साभ्ना अधिकारका विषयमा समन्वय र अन्तरसम्बन्ध कायम, स्थानीय तहले प्रदेशलाई पठाउने राजस्व र आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमाका सम्बन्धमा छलफल हुने जनाइएको छ । प्रदेश सरकारका प्रमुख

सचिव वीरेन्द्रकुमार यादवका अनुसार बैठकमा प्रदेश तथा स्थानीय तहबीचको समन्वयमा थप प्रभावकारी बनाउने, बेरजु फरछ्योतसम्बन्धी क्षमता विकास, स्थानीय तहले बनाएको कानुनको प्रदेश अभिलेखीकरण गर्ने र कानुन निर्माणका विषयमा छलफल गरी आवश्यक निर्णय गरिने छ । बैठकमा आर्थिक मामिला तथा योजनामन्त्री राजीविक्रम शाह, परिषद् सदस्य, नगरपालिका महासङ्घ, गाउँपालिका महासङ्घ र जिल्ला समन्वय समिति महासङ्घका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू आमन्त्रित सदस्यका रूपमा सहभागी भएका छन् । रासस

श्री धर्म संस्था

(राम स्वरूप साह, राम सगर साह)

मिस्स एरिया जनकपुरधाम-१

फोन नं. - ०४१-२२१५९३, २१०५९३

धर बहाल सम्बन्धी सूचना

उपरोक्त सम्बन्धमा यस श्री धर्म संस्थाका मार्केट कम्प्लेक्सको पहिलो तलामा दुई कोठा भाडामा लगाउनु पर्ने भएकोले सूचना प्रकाशित मिति देखि ७ दिन भित्र सिलबन्दी निवेदन पेश गर्न सूचना प्रकाशित गरेको छ । साथै विशेष जानकारीका लागि यस श्री धर्म संस्थाको कार्यालयमा सम्पर्क गर्नु हुनु अनुरोध छ ।
नोट:- दुवै कोठाको न्युनतम बहाल रकम कर बाहेक रु. ३०,०००.०० (तिस हजार) मात्र हुने छ ।

श्री धनुष जनता (प्रा. तथा व्या. शिक्षा) मा. वि.

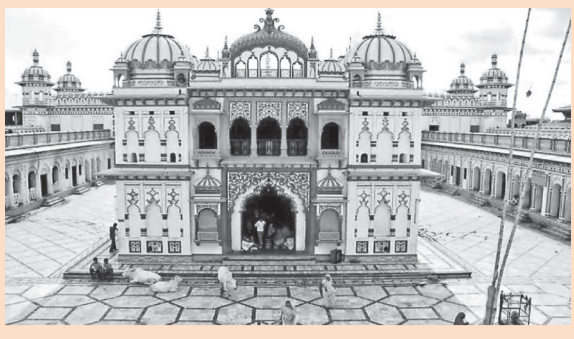
धनुषाधाम नगरपालिका, धनुषा

शिक्षक तथा कर्मचारी भर्ना सम्बन्धी सूचना

धनुषाधाम नगरपालिका धनुषाको च.नं. ९७३, ९७४, र ९७५ मिति २०८३/०१/२३ अनुमति र सिफारिश एवंम यस विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको मिति २०८३/०१/२३ गतेको निर्णयानुसार यस विद्यालयमा रिक्त रहेको तपसिलका शिक्षक तथा कर्मचारी पदहरूमा करार सेवामा शिक्षक तथा कर्मचारी पदपूर्ति गर्नुपर्ने भएकोले इच्छुक सरोकारवाला सबैले आजको मितिले १५ दिन भित्र योग्यता पुगेका उम्मेदवारबाट दरखास्त आब्हान गरिन्छ । तपसिल :-

क्र.सं.	विज्ञापन नं.	प्रकार	विषय/पद	तह र श्रेणी	संख्या	कैफियत
१.	०१/२०९२/०८३	अस्थायी करार	का.स. (पद)	श्रेणी विहिन	१	धनुषाधाम न.पा. च.नं. ९७५ अनुसार
२.	०२/२०८२/०८३	अस्थायी करार	स.लेपा. (पद)	श्रेणी विहिन	१	धनुषाधाम न.पा. च.नं. ९७३ अनुसार
३.	०३/२०८०/०८१	अस्थायी करार	इलेक्ट्रीकल	नि.मा.शि.तु. (overseer) वा सो सरह	१	धनुषाधाम न.पा. च.नं. ९७४ अनुसार

- न्युनतम शैक्षिक योग्यता :-**
 - कार्यालय सहयोगीका लागि मान्यता प्राप्त संस्थाबाट अधारभूत तह उर्तिण गरेको ।
 - सहायक लेखापालका लागि मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट वाणिज्य शास्त्रमा कक्षा १२ उर्तिण वा सो सरह गरी ८ महिनाको कम्प्युटर सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरेको ।
 - सह प्रशिक्षक (नि.मा.तु.) इलेक्ट्रीकल विषयमा Diploma in Electrical Engineering वा सो सरह ।
 - नोट: वैदेशिक प्रमाण पत्रको हकमा समकक्षता प्रमाण पत्र पेश गर्नुपर्ने ।
- उमेर:** २१ वर्ष पुरा गरी ४० वर्ष ननाघेको ।
- निवेदन दस्तुर:** तिन वटै पदका लागि रु १०००/- (अक्षरेपी रु एक हजार मात्र) यस विद्यालयको नाममा रहेको सिटिजन्स बैंकको खाता नं. १०३०१०००००७१२०१ मा दाखिला गरी सकलत भौचर निवेदन साथ विद्यालयमा पेश गर्नुपर्ने छ ।
- निवेदन दिने** मिति २०८३/०१/२३ गते देखि २०८३/०२/०५ गते बेलुका ४:०० बजे सम्म ।
- स्थान:** श्री धनुष जनता मा. वि. धनुषाधाम न.पा. ३ धनुषाधाम विद्यालयको समयमा ।
- निवेदन साथ पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू नेपाली नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी, सम्पूर्ण शैक्षिक योग्यताहरूको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपीहरू, स्थायी अध्यापन अनमति पत्र NEC दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी ।
- परीक्षाको तिथि:** लिखित, मौखिक र प्रयोगात्मक (शिक्षक सेवा आयोगको विषयगत पाठ्यक्रम अनुसार)
- सम्पर्क मिति पछि प्रकाशन गरिनेछ ।
- सम्पर्क नम्बर:** ९६६२०८२७८२, ९८०७६९७६६५,

अन्यत्र गरेको पापबाट जनकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ । जनकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अन्यत्र छैन ॥

सम्पादकीय

जनमतमा अलोकतान्त्रिक संस्कार

मधेश प्रदेशमा सत्ता साभेदार दल जनमत पार्टीले सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिएको छ । जनमत पार्टी संसदीय दलका नेता चन्दन सिंहले सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिएको पत्र प्रदेश प्रमुखको कार्यालयमा मंगलवार दर्ता गराएका हुन् । मधेश प्रदेशमा नेपाली कांग्रेस संसदीय दलका नेता कृष्ण यादवको नेतृत्वमा जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपाल, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा), जनमत पार्टी, नेकपा माओवादी केन्द्र र नेकपा एस सहभागी रहेका छन् । त्यसमध्ये जनमत पार्टीले सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिएको पत्र प्राप्त भएको जनाउ प्रदेश प्रमुख कार्यालयले सार्वजनिक रूपमा दिइसकेको छ । हुन त सरकारमा रहेका अर्थमन्त्री मधेश यादवले सरकारलाई दिएको समर्थन जारी रहेको दावी गर्दै प्रदेश प्रमुखलाई पत्राचार गरेका थिए । तर त्यसलाई प्रदेश प्रमुखले स्वीकार गरेका छैनन् । जनमत पार्टी दलको नेता यस अघि यादव नै थिए । सरकारबाट जनमत पार्टीले समर्थन फिर्ता लिइसके पनि सो पार्टीबाट अर्थ मन्त्री बनेका मधेश यादव र युवा तथा समाजकल्याण मन्त्री वसन्त कुशवाहाले राजीनामा दिएका छैनन् । लोकतान्त्रिक मान्यता अनुसार जनमत पार्टीले सरकारबाट समर्थन फिर्ता लिइसकेपछि त्यस दलबाट सरकारमा सहभागी मन्त्रीहरूले तत्काल राजीनामा दिनु पर्छ । तर विगतमा जनमत पार्टीका मुख्यमन्त्री सतीश कुमार सिंहलाई हटाउन सो पार्टीका तत्कालीन दलका नेता मधेश यादवले प्रदेश प्रमुखलाई सरकारबाट समर्थन फिर्ता लिएको पत्र बुझाएका थिए । तर मुख्यमन्त्री सिंहले राजीनामा दिएनन् । उनी अविश्वासको प्रस्तावको सामना गर्ने भन्दै ३० दिनसम्म नै अल्पमतको सरकार चलाएका थिए । सरकारको नेतृत्वबाट हट्ने बित्तिकै सिंहले पार्टी परित्याग गरेका थिए । अहिले त्यसको पुनरावृत्ति भएको छ । यादव र कुशवाहालाई हटाउन दलले समर्थन फिर्ता लिएको छ । उनीहरूले भने पद छाडेका छैनन् । अधिकतम ३० दिन मन्त्री रहने लोभमा पार्टी नै छाड्ने मार्गमा यादव र कुशवाहा अगाडि बढेका छन् । जनमतले समर्थन फिर्ता लिएसँगै सरकारले विश्वासको मत लिनु पर्ने बाध्यात्मक स्थिति सृजना भएको छ । सरकारले प्रदेश सभामा विश्वासको मत प्राप्त गर्ने छैन । हुन त यस अघि पनि उनले संसदबाट कुनै बिल पास गराउने सभावादा समाप्त भइसकेको छ । तर मधेश प्रदेशमा अल्पमतमा परिसके पनि ३० दिन भित्र विश्वासको मत लिन पाउने संवैधानिक अधिकार हेरेक मुख्यमन्त्रीले प्रयोग गरेको देखिन्छ । हेरेक पटक सरकार परिवर्तनको बेला जनमत पार्टी ढुलमुल हुने गरेको छ । पाँच महिनादेखि सरकारले कमिसन बाहेकको काम नगरेको आरोप लागेको छ । नेपाली कांग्रेस र जनमत पार्टीका सांसदहरूले विगतको भन्दा वर्तमान सरकारले भ्रष्टाचारको सबै कीर्तिमानलाई भत्काएको सार्वजनिक रूपमा बताउन थालेका छन् । तर जनमत पार्टीमा देखिएको अलोकतान्त्रिक संस्कारले संगठनलाई धराशायी बनाएको छ ।

डा. केदार काठी

३० वर्ष पछाडि फर्केर १९९६ मा हेर्दा , र सीपीआई(एम) नेता ज्योति बसु २० वर्षसम्म पश्चिम बंगालको मुख्यमन्त्री थिए र संयुक्त मोर्चाको भागको रूपमा लगभग भारतको प्रधानमन्त्री बनेका थिए । बसुले पद ग्रहण गर्न सहमत भएका थिए तर पोलिटब्युरोले उनलाई खारेज गर्यो, जुन निर्णयलाई उनले पछि "ऐतिहासिक गल्ती" भनेर वर्णन गरे । २००८ मा, लोकसभामा लगभग ६० सांसद भएको वाम मोर्चाले भारत-अमेरिका आणविक सम्झौताको समर्थन फिर्ता लिएपछि मनमोहन सिंह नेतृत्वको युपीए सरकारले बहुमत परीक्षणको सामना गर्नुपर्‍यो । त्यतिबेला वामपन्थीहरूले देशका तीन राज्यहरूमा शासन गर्थे - पश्चिम बंगाल, केरला र त्रिपुरा । २० वर्षभन्दा कम समय पछि, भारतमा कम्युनिष्टहरूले पराजयको सामना गर्नुपर्‍यो किनकि मतदाताहरूले आफ्नो मोडलाई दक्षिणपन्थीतर्फ बलियो बनाउँदै लगे । पिनारायी विजयनको नेतृत्वमा रहेको वाम लोकतान्त्रिक मोर्चाले केरलामा सत्ता गुमायो, जसले गर्दा १९७७ पछि पहिलो पटक भारतको कुनै पनि राज्यमा कम्युनिष्टहरू सत्तामा हुने छैनन् । भारतमा वामपन्थीहरूको राजनीतिक इतिहास इतिहासले भरिपूर्ण छ । १९५१-५२ मा देशमा पहिलो चुनाव हुँदा, भारतीय कम्युनिष्ट पार्टीले लोकसभामा विपक्षी दलहरूमध्ये सबैभन्दा धेरै सिटहरू जितेको थियो । त्यसको ठीक पाँच वर्षपछि, १९५७ मा, भारतका वामपन्थी दलहरूले केरलामा चुनाव जितेर र कुनै पनि प्रमुख राष्ट्रमा विश्वको पहिलो लोकतान्त्रिक रूपमा निर्वाचित कम्युनिष्ट सरकार गठन गरेर इतिहास रचे । त्यसपछि १९७७ आयो, र सीपीआई(एम) ले पश्चिम बंगालमा सत्ता जित्यो, जुन कुनै पनि राज्यमा कुनै पनि पार्टीको सबैभन्दा लामो निर्बाध कार्यकालको सुरुवात थियो । ज्योति बसु मुख्यमन्त्री बने र २३ वर्षभन्दा बढी समयसम्म कुर्सीमा रहे, जसले गर्दा २००० मा बुद्धदेव भट्टाचार्यलाई बाटो बनाए । त्यसपछि वामपन्थीहरूले बंगालमा ११ वर्ष शासन गरे । केरलामा वामपन्थीहरूले सत्ता परिवर्तन गरे, तर अर्को राज्य जहाँ यसले निरन्तर अवधिभर निर्बाध सफलता हासिल गर्यो त्यो त्रिपुरा थियो । १९९३ मा, वामपन्थीहरूले राज्यमा सत्ता कब्जा गरे, सीपीआई(एम) ले मात्र विधानसभामा ६० सिटमध्ये ४४ सिट जित्यो । दशरथ देव १९९८ सम्म मुख्यमन्त्री थिए, जब माणिक सरकारले पदभार ग्रहण गरे र २० वर्षसम्म कुर्सीमा रहे । वामपन्थीहरू पतन हुँदै गएका थिए, तर २०११ मा यसको लगभग अप्रासंगिकतामा पतन सुरु भयो । नन्दीग्राम र सिंगुरमा "पोरिबोर्टन" (परिवर्तन) को लहर र भूमि अधिग्रहणको विरोधमा सवार हुँदै, ममता बनर्जीको पुणमूल कांग्रेसले पश्चिम बंगालमा अत्यधिक बहुमत जित्यो, जसले गर्दा वाम मोर्चा २९४ सदस्यीय विधानसभामा केवल ६२ सिटमा सीमित भयो, जुन २००६ मा २३५ थियो । २०१४ मा केन्द्रमा भाजपाको उदय पछि राज्यहरूमा भगवा लहर आयो र २०१८ मा, यसले वामपन्थीहरूको त्रिपुरा किल्ला पनि जित्यो । पार्टीले ६० सदस्यीय विधानसभामा ३६ सिट जित्यो, जसले गर्दा कम्युनिष्टहरूको संख्या ५० बाट घटेर केवल

१६ मा ल्यायो । त्यसपछि वामपन्थीहरूको लागि एक मात्र सान्त्वना केरला थियो, जहाँ यो २०१६ मा पिनारायी विजयनको नेतृत्वमा सत्तामा फर्कियो र २०२१ मा सत्तामा फर्केर हेरेक पाँच वर्षमा सरकार परिवर्तन गर्ने राज्यको प्रवृत्तिलाई रोक्नको । लगातार दुई कार्यकालपछि, केरलामा भारतीय कम्युनिष्ट पार्टी (माक्सवादी) नेतृत्वको वाम लोकतान्त्रिक मोर्चा (ई) ले राज्यको सत्ता गुमाउने निश्चित भएको छ । कांग्रेस नेतृत्वको संयुक्त लोकतान्त्रिक मोर्चा (ई) ले १४० सदस्यीय विधानसभामा १०२ सिट जितेको छायो हार १९७७ पछि पहिलो पटक हुनेछ जब भारतको कुनै पनि राज्यमा कम्युनिष्ट सरकार छैन । तीन राज्यहरू - केरला, त्रिपुरा र पश्चिम बंगाल - ले आफ्नो इतिहासमा कम्युनिष्ट सरकारहरू बनाएका छन्, तर हालका वर्षहरूमा सबैले विचारधाराको प्रभाव घटेको देखेका छन् । ती कम्युनिष्ट सरकारहरू कसरी सत्तामा आए र तिनीहरूको हालैको पतनको संक्षिप्त इतिहास ।

केरला: १९५७ मा, भारतीय कम्युनिष्ट पार्टीले केरलामा आफ्नो पहिलो सरकार गठन गर्यो, यद्यपि पतलो बहुमतका साथ। यो वास्तवमा विश्वको कुनै पनि ठाउँमा लोकतान्त्रिक रूपमा निर्वाचित पहिलो कम्युनिष्ट सरकार थियो। यो सरकारले धेरै नीतिगत पहिलो कदमहरू देख्यो, जस्तै व्यापक कृषि र भूमि सुधार, जुन सीमान्तकृतहरूका लागि कल्याणकारी उपायहरूसँगै प्रस्तुत गरिएको थियो। मुख्यमन्त्री ईएमएस नंबुदिरिपादको नेतृत्वमा रहेको प्रशासनिक सुधार समितिले भारतमा पहिलो पटक, पिछडिएका समुदायका धनी वर्गलाई आरक्षणको फाइदा लिनबाट बहिष्कार गर्ने प्रस्ताव राख्यो। "क्रीमी लेयर" लाई बहिष्कार गर्ने वर्तमान अभ्यास वास्तवमा यही सिफारिसबाट उत्पन्न भएको थियो। तर यो शासन टिक्न सकेन। राजनीतिक, क्षेत्रीय, धार्मिक र सामाजिक स्वार्थहरूको दायरा पूरा गर्ने प्रयास गर्ने गठबन्धन गठन गरे तापनि, केही सुधारहरूले कडा प्रतिरोध निम्त्याए। यसले प्रधानमन्त्री जवाहरलाल नेहरूलाई यसको गठनको लगभग दुई वर्ष पछि ३-४ सरकारलाई खारेज गर्ने अवसर प्रदान गर्यो, पहिलो घटनामा केन्द्रले राष्ट्रपति शासनको धारा ३५६ को दुरुपयोग गर्यो। यद्यपि, यसको विरासत यसको छोटी अवधिभन्दा बाहिर फैलियो। सत्तामा आएको कांग्रेस नेतृत्वको सरकारले "भूमि सुधारको एजेन्डालाई पूर्ण रूपमा त्याग्न सकेन", यस विषयमा कानूनहरूको लागि मार्ग प्रशस्त गर्यो। पछि देखा परेको "केरल मोडेल" उत्तम थिएन भन्ने होइन। दलित र आदिवासीहरूमा भूमिहीनता, कृषिको पतन, रैमिट्यान्समा निर्भरता, डगमगाएको सार्वजनिक सेवाहरू, विशेष गरी स्वास्थ्य सेवामा निर्भरता, र साम्प्रदायिक सम्बन्धको विग्रने जस्ता सम्बोधन नगरिएका मुद्दाहरूले अब राजनीति र

शासनको पुनर्कल्पना गर्न आह्वान गर्दछ। पछिल्ला धेरै चुनावहरूमा माकपा सबैभन्दा ठूलो दलको रूपमा उभिएको थियो, र निवर्तमान पिनारायी विजयनको नेतृत्वमा रहेको सरकार अद्वितीय थियो किनकि यसले लगातार दुई कार्यकाल यस्तो राज्यमा देख्यो जहाँ यस्तो पुनरावृत्ति दुर्लभ छ। हालको हारलाई सत्ताविरोधी लहर र राजनीतिक परिचालनको लागि एक व्यक्तिगत रूपमा विजयनमाथि अत्यधिक निर्भरतालाई श्रेय दिइएको छ। पश्चिम बंगाल: पश्चिम बंगालले १९७७ देखि २०११ सम्म भारतीय इतिहासमा कम्युनिष्ट पार्टीको सबैभन्दा लामो अटुट शासन देख्यो, ज्योति बसु र बुद्धदेव भट्टाचार्यको नेतृत्वमा। बंगालमा कम्युनिष्ट पार्टीको लामो इतिहास छ, जुन एमएन रोयको समयदेखि हो, जसले १९२५ मा भारतीय कम्युनिष्ट पार्टीको स्थापना गरेका थिए। स्वतन्त्रता पछि, पार्टीले १९७७ मा बंगालमा आफ्नो जीतको श्रेय आंशिक रूपमा १९७२ मा कांग्रेसको चुनावमा धोखा भएकाले र त्यस अन्तर्गतको आपतकाल (१९७५-७७) को ज्यदातीलाई दिएको थियो। त्यसअघि, यसको मार्गमा एउटा प्रमुख घटना सीपीआई र सीपीआई (एम) बीचको विभाजन

माणिक सरकारको नेतृत्वमा लगभग दुई दशक लामो शासन समावेश छ। त्रिपुरामा लगभग ७०% जनसंख्या बंगालीहरू छन्, र पश्चिम बंगालमा साम्यवादको व्यापकता त्रिपुरामा पनि पुग्यो। कम्युनिष्टहरूले भारतको स्वतन्त्रताभन्दा धेरै अघि त्रिपुरामा काम गर्न थालेका थिए। तिनीहरूले मुख्यतया आदिवासी समुदायहरूमा काम गरे, अन्ततः एक शक्तिशाली संगठनको निर्माण बलकहरू राखे। कम्युनिष्टहरूले राजपरिवारलाई लक्षित गरे, आदिवासीहरूलाई गरिब राखेको आरोप लगाए। भाजपाको २०१८ को जित आफ्नै कार्यकर्ताहरू र आरएसएसका कार्यकर्ताहरूलाई परिचालन गर्ने क्षमता र महिला, युवा र आदिवासीहरू जस्ता जनसांख्यिकीमा ध्यान केन्द्रित गर्ने क्षमतामा आधारित थियो। यो त्यस्तो समय पनि थियो जब २०१४ को लोकसभा चुनाव पछि पार्टीले अन्यत्र स्थान हासिल गरेर मुख्यतया उत्तर भारतीय, उच्च जातको पार्टीको रूपमा आफ्नो छवि बिस्तारै गुमाइरहेको थियो। व्यापक रूपमा, यो स्थानीय सरोकारहरूलाई लक्षित गर्दै राष्ट्रिय मुद्दाहरू र हिन्दुत्वको विचारधारालाई संयोजन गर्ने रणनीतिलाई श्रेय दिइएको छ। "देश सातौंमा सर्दा राज्यमा चौथो तलब आयोग अनुसार तलब दिइने लगायत उठाउनुपर्ने मुद्दाहरूदेखि लिएर, युवाहरूलाई लक्षित गर्ने, जसलाई परिवारसँगको सम्बन्ध तोडेर यसको पक्षमा मतदान गर्ने विश्वास गरिन्छ, र आरएसएसको दीर्घकालीन उत्तरपूर्वी एजेन्डामा ट्याप गरेर आफ्नै आधार स्थापित गर्नेसम्म, भाजपा जनवरी २०१६ देखि २५ वर्षमा वामपन्थीहरूले बनाएको किल्ला भत्काउन काम गरिरहेको छ। २०२६ को केरला विधानसभा चुनावको प्रारम्भिक नतिजाले कांग्रेस नेतृत्वको युडीएफले १४० मध्ये ९० सिटभन्दा बढीमा अग्रता लिएको देखाउँछ, जसले एक दशक सत्तामा रहेपछि सीपीआई(एम) नेतृत्वको एलडीएफलाई हटाउने तयारी गरिरहेको छ। केरला कम्युनिष्ट शासन अन्तर्गत अन्तिम बाँकी राज्य थियो, जसले पश्चिम बंगाल र त्रिपुरामा देखिएको उही गिरावट अनुभव गरिरहेको थियो। यो नतिजा १९७७ पछि पहिलो पटक हो जब कुनै भारतीय राज्यमा कम्युनिष्ट नेतृत्वको सरकार हुनेछैन। केरलामा भएको पराजयले भारतमा शासक शक्तिको रूपमा संगठित साम्यवादको अन्त्यलाई संकेत गर्दछ। धेरै राज्यहरूमा शासन गरेपछि र राष्ट्रिय गठबन्धनहरूलाई प्रभाव पारेपछि, वामपन्थीहरू अब विपक्षी बेचबूझमा सीमित छन् र स्थानीय प्रभाव सीमित छ। नीतिगत प्लेटफर्मको रूपमा राज्य शक्ति विना, असमानता, धर्मनिरपेक्षता र श्रम अधिकारहरूमा राष्ट्रिय कुराकानीलाई आकार दिने यसको क्षमता अफ कम् हुन सक्छ। वामपन्थीहरूको यात्रा १९५७ मा केरलामा ई.एम.एस. नम्बुदिरिपादको नेतृत्वमा विश्वको पहिलो लोकतान्त्रिक रूपमा निर्वाचित कम्युनिष्ट सरकारको चुनावबाट सुरु भयो। यो पश्चिम बंगाल र त्रिपुरामा दीर्घकालीन शासनमा विस्तार भयो, जसमा भूमि सुधार र ग्रामीण सुदुर्दीकरण समावेश थियो। यद्यपि, वैचारिक कठोरता, शासन विवाद र क्षेत्रीय तथा राष्ट्रिय शत्रुहरूको उदयले यसको आधारलाई कमजोर बनायो, जसको परिणामस्वरूप यो ऐतिहासिक हार भयो। अगाडि बढ्ने बाटो: वामपन्थीहरूको अस्तित्व शासनको सट्टा वैचारिक परिवर्तन, गठबन्धन र तल्लो तहका आन्दोलनहरूमा निर्भर हुन सक्छ। केरलाको राजनीतिक इतिहासले देखाउँछ कि वाम लोकतान्त्रिक मोर्चाविषयको चक्रमा फर्कन सक्छ, तर वामपन्थीहरू पश्चिम बंगाल र त्रिपुरामा सीमान्तकृत रहन्छन्। राज्यस्तरीय कम्युनिष्ट शासनमा रहेको वर्तमान शून्यताले एक पटक भारतको राजनीतिक र सामाजिक परिदृश्यलाई आकार दिने आन्दोलनको अस्तित्वमाथि प्रश्न उठाउँछ।

बजेट बहस :

किन बढाउने सुर्तिजन्य पदार्थमा कर ?

रिसव गौतम

स्वास्थ्यवर्द्धक, दैनिक उपभोग्य वस्तुहरूमा कर बढाउँदा निश्चय नै उपभोक्ता मारमा पर्छन् । तर हाम्रो जनमानसमा कतिपय यस्ता वस्तुहरू छन् जो धेरैले प्रयोग गरेपनि हानिकारक देखिन्छन् । त्यस्ता वस्तुहरूमा बढाइने करले एकातिर राज्यलाई कर आम्दानी बढ्छ भने अर्कोतिर कर बढाएको कारण महँगो भएर ती वस्तुहरूको उपभोग घटेमा लत बसेकाहरूको स्वास्थ्यलाई नै फाइदा पुग्छ । त्यसकारण त्यस्ता वस्तुहरूमा कर बढाउँदा हेरेक हिसावले राज्यलाई, प्रयोगकर्तालाई र समाजलाई नै बहुआयामिक फाइदा मिल्छ । त्यस्तै वस्तुहरूमा पर्छ जनस्वास्थ्यलाई प्रतिबन्ध असर गर्ने सुर्तिजन्य पदार्थ र मदिना । सुर्ति, चुरोट, गुड्खा, मदिना जस्ता हानिकारक चीजहरूमा कर बढाएर महँगो बनाइदा त्यसको उपभोग घट्ने विश्वव्यापी अध्ययनहरूले देखाउँदै छन् । नेपालमा पनि पुरानो तथा अनुसन्धानका लागि प्रतिष्ठित नेपाल विकास अनुसन्धान

प्रतिष्ठान (एनडिआरआई) ले यसबारे धेरै अध्ययन, अनुसन्धान र बहस गर्दै आएको छ । एनडिआरआईको अनुसार नेपालमा सुर्तिजन्य पदार्थमा लाग्ने करको दर हाल ४१ प्रतिशतमा सिमित छ । त्यो दक्षिण एसियामै सबैभन्दा कम दर हो । जबकि दक्षिण एसियाकै मुलुक बंगलादेशमा सुर्तिजन्य पदार्थमा ७३ प्रतिशत कर छ । बंगलादेशले विश्व स्वास्थ्य संगठन (डब्ल्यूएचओ) ले निर्धारण गरेको मापदण्ड ७५ प्रतिशत हाराहारी सुर्तिजन्य पदार्थमा कर लगाएर एउटा उदाहरण प्रस्तुत गरेको छ । त्यसैगरी श्रीलंकामा ६८ प्रतिशत, माल्दिब्समा ६५ प्रतिशत, भारतमा ५८ प्रतिशत कर सुर्तिजन्य पदार्थमा लगाइएको छ । बेलायत र फिनल्याण्ड जस्ता विकसित देशहरूले त सुर्तिजन्य पदार्थमा खुद्रा मुल्यको ९० प्रतिशतसम्म कर लगाएका छन् । त्यसकारण नर्सनै रोगमा मृत्युदर बढीरहेको र उपचार लागत भन्नु अचाक्ती बढिरहेको नेपाल जस्तो कम विकसित देशमा यस्ता वस्तुहरूमा अधिकतम कर बढाउनु हेरेक हिसावले बुद्धिमानी देखिन्छ । नेपालमा हाल सुर्तिजन्य पदार्थमा लगाइएको ४१ प्रतिशत करमा ६० प्रतिशत बुद्धि गरिने हो भने १२ अर्ब थप राजस्व बुद्धि हुने अध्ययनले देखाएको छ । सो दरमा कर बुद्धिले सुर्तिजन्य पदार्थको ५ देखि ११ प्रतिशतसम्म प्रयोग घट्ने एनडिआरआईको अध्ययनले देखाएको छ । हानिकारक वस्तुको रूपमा रहेको सुर्तिजन्य पदार्थमा कर बढाउँदा एकातिर सरकारको राजस्व आम्दानी बढ्ने र अर्कोतिर त्यस्ता वस्तुहरूको प्रयोग घटेर जनस्वास्थ्यमा सकारात्मक प्रभाव पर्ने

कारण पनि कतिपय अहिलेको करको दरमा ६० प्रतिशत कर बढाउनु पर्ने एनडिआरआईको सिफारिस छ । एनडिआरआईका अनुसार सुर्तिजन्य पदार्थकै सेवनका कारण हेरेक वर्ष नेपालमा ३९ हजार २ सय जनाले मृत्युवरण गर्ने गरेका छन् । अर्थात् प्रतिदिन १०७ र प्रतिघण्टा ४ जना नेपालील्ले सुर्तिजन्य पदार्थकै कारण मृत्युवरण गर्छन् । विश्वमा हाल १ अर्ब ३० करोड बढी मानिस सुर्तिजन्य पदार्थको लतमा छन् । त्यसमध्ये ८० प्रतिशत भन्दा बढी मानिस कम र मध्यम आय भएका देशहरूमा बस्ने अध्ययनहरूले देखाएका छन् । नेपालमा पनि ६७ लाख मानिस सुर्तिजन्य पदार्थको सेवनकर्ता छन् । पछिल्ला वर्षहरूमा नेपालमा मृत्यु र रोगहरूको लागि सुर्तिजन्य पदार्थ एक प्रमुख कारण बन्दै आएको छ । नेपालमा सुर्तिजन्य पदार्थको सेवनबाट हुने मृत्यु सन् १०९० मा १० प्रतिशतबाट बढेर सन् २०२३ सम्म आइपुग्दा २४ प्रतिशतको बुद्धि भएको छ । जसले जनस्वास्थ्यमा चिन्ता, चासो र सरोकार बढाउनु पर्ने आवश्यकता दर्शाएको छ । सुर्तिजन्य पदार्थको सेवनबाट लाग्ने क्यान्सर, मुटु तथा फोक्सो सम्बन्धी रोग लगायतको कारणबाट प्रसित व्यक्तिको उपचारमा अधिक खर्च हुने अध्ययनले देखाएको छ । अफ क्यान्सर लागे त निको हुन्छ नै भन्ने थ्यारेन्टी हुँदैन । नेपालमा घुमपानका कारण प्रति वर्ष भन्दा ४८ अर्ब क्षति हुने गरेको अध्ययनले देखाएको छ । यसरी सुर्तिजन्य पदार्थको सेवनबाट वार्षिक अर्बौको आर्थिक क्षति त प्रत्यक्ष रूपमा छँदैछ । यसले अप्रत्यक्ष रूपमा मुलुकलाई खर्बौको क्षति गराएको

छ । सुर्तिजन्य पदार्थको सेवनको लत सामान्यतया १५-१९ वर्षको उमेर अवस्थामा लाग्ने र त्यसरी लत लागेकाहरूलाई लतबाट छुटाउने मुस्किल पर्ने पनि अध्ययनले देखाएको छ । त्यस हिसावले एकचोटी कुनै ब्यक्ति सुर्तिजन्य पदार्थको सेवक भइसकेपछि उ यस्ता पदार्थको जिवनभर नियमित ग्राहक जस्तै हुने देखिन्छ । त्यसले निरन्तर अर्थतन्त्रमा कति गहिरो असर पार्छ, अनुमान लगाउन सहजै सकिन्छ । अर्को व्यक्तिको स्वास्थ्य स्थितिमा सुर्तिजन्य पदार्थले अत्याधिक हानि-नोक्सानी गरिरहेको हुन्छ । व्यक्तिको काम गर्ने क्षमता घटाउनुका साथै उत्पादकत्व घटाइरहेको हुन्छ । देशको अर्थतन्त्रलाई नै अप्रत्यक्ष क्षति पुगिरहेको हुन्छ । त्यसकारण पनि सुर्तिजन्य पदार्थमा सरकारले कर बढाउनु अत्यन्तै जरुरी छ । संसारको उदाहरणहरू हेर्दा पनि त्यस्ता चीजहरूको सेवन घटाउने एउटा मुख्य उपाय कर बढाइदिने हो । अहिले बजेट बन्ने प्रक्रिया चलिरहेको छ । विद्वान अर्थमन्त्री स्वर्णिम वाम्लेले सरोकारवालाहरूसँग सुझाव पनि मागेका छन् । यस बजेट अर्थमन्त्री तथा अर्थमन्त्रालयले सुर्तिजन्य पदार्थले देशलाई पुर्‍याइरहेको क्षति र जनस्वास्थ्यलाई मध्यनजर गर्दै करको दरमा परिमार्जन गर्न जरुरी छ । सुर्तिजन्य पदार्थमा कर बढाउँदा एकातिर दुखी गरिवको पहुँचबाट यस्ता हानिकारक चीज टाढा पुग्छन् । साथै, यसले राज्यको राजस्व कोष समेत बलियो बनाउन सहयोग गर्दछ । हाल नेपालमा कुल जनसङ्ख्याको भन्दा ३० प्रतिशत मानिसले सुर्तिजन्य पदार्थको सेवन गर्ने भएकाले त्यसलाई घटाउन

पनि कर्बुद्धि स्वाभाविक छ । नेपालमा पनि सुर्तिजन्य पदार्थमा बंगलादेशमा भन्दा ७० प्रतिशत माथी पुर्‍याउन सक्ने भन्ने राम्रो । विकसित देशहरूमा मिहिन् ढंगले अनुसन्धान भएर सुर्तिजन्य पदार्थको सेवन घटाउने प्रयास सुरु भएका देखिन्छन् । नेपाल जस्तो विपन्न देशले पनि यस्ता कुरामा विचार पुर्‍याउन जरुरी छ । विगत वर्षहरूमा सुर्तिजन्य पदार्थहरूमा अत्यन्तै फिन्नो मात्रामा कर बढाइयो । फलस्वरूप जनताको क्रय क्षमताले पनि धानिरहेको कारण यसको सेवन घटेन । तर यदी यस्ता राम्रैसँग कर बढाइने हो भने सुर्तिजन्य पदार्थको प्रयोगकर्ता घट्नेमा दुईमत छैन । अन्तर्राष्ट्रिय प्रयोगहरूले पनि त्यही देखाएको छ । राज्यले नागरिकलाई स्वस्थ बनाउने कुरामा जोडिनु पर्छ । बजेट बनाउने कुरा होस् अथवा मन्त्रालय चलाउने कुरा होस् त्यो आखिर आम नागरिकका लागि हो । त्यसकारण जनस्वास्थ्यको विषयलाई सम्बोधन गर्नु राज्यको कर्तव्य नै हो । जनता स्वस्थ रहे भने मुलुकको स्वस्थ्य हुने हो । अनि न मुलुकले आर्थिक लगायतका विविध क्षेत्रहरूमा प्रगती गर्ने हो । त्यसकारण सुर्तिजन्य पदार्थ मात्रै नभएर विषाक्त उत्पादन, मदीना सबैको उपभोग घटाउने हिसावले सरकार अघि बढ्नुपर्छ । सिमित आसेपसे, व्यापारी वा कमिसनखोरलाई हित हुनेगरी होइन । आम नागरिकलाई केन्द्रमा राखेर बजेटका कुरा दख्क थपघट हुनुपर्छ । कतिपयले के पनि तर्क गर्न सक्लान् भने नेपालमा चरोट, सुर्तिमा कर बढाउँदा भारतबाट अवैध व्यापार बढ्न सक्छ । तर त्यो तर्कमा कुनै दम छैन ।

संविधान संशोधन- गाउँसभादेखि कार्यकारी राष्ट्रपतिसम्मका विषय बहसमा

काठमाण्डु । संविधान संशोधनको बहस प्रखर रुपमा उठे पनि कुन-कुन विषयवस्तुमा के-कसरी अघि बढ्ने भन्ने विषयमा प्रमुख शक्तिबीच न्यूनतम साभ्ना समझदारीको आवश्यकता औँल्याइएको छ ।

संविधान निर्माणमा प्रत्यक्ष संलग्न संविधानसभा सदस्य तथा संविधानका जानकारहरूले संविधान गतिशील दस्तावेज भएकाले समयसापेक्ष तुल्याउन संशोधनको आवश्यकतालाई सुविचारित ढङ्गबाट समझदारीमा पुनर्पुनर्मा जोड दिनुभयो ।

संविधान संशोधनबाट फेरि नयाँ विवाद उत्पन्न हुने वा समाधान भएका विवाद बल्किन नहुने तर्क गर्दै उहाँहरूले संविधान संशोधनलाई संसद्को अधिकारको गहकिलो विषय बनाएर निष्कर्षमा पुग्न सुझाव दिनुभयो । नेपाल बार एसोसिएसनका पूर्वअध्यक्ष गोपालकृष्ण घिमिरेले न्यायापालिका सम्बन्धित विषयमा समेत एक दर्जनभन्दा बढी संशोधनको आवश्यकता देखिएको बताउनुभयो । उहाँ भन्नुहुन्छ, “संविधान संशोधनलाई संसद्को गहकिलो विषय बनाइनुपर्छ । सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश नियुक्ति प्रक्रिया र कार्यकालसम्बन्धी विषयमा सुधारको खाँचो छ ।”

राजनीतिक स्थायित्व र दिगो आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक विकास, सङ्घीय संरचनाको सुदृढीकरण, समावेशी लोकतन्त्रको प्रभावकारिता, मिश्रित निर्वाचन प्रणालीको स्थायित्व र सुदृढीकरण, सामाजिक न्यायको प्रत्याभूति, संसदीय शासन प्रणालीको सुदृढीकरण, स्वतन्त्र न्यायापालिका तथा सुशासन र नागरिकको सशक्तिकरणका लागि संविधान संशोधन हुनुपर्ने विज्ञहरूको मत छ ।

वर्तमान सरकारले संविधान संशोधनको विषयलाई उच्च प्राथमिकताका साथ अघि बढाइरहेको छ । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीले चुनावी वाचापत्रमा उल्लेख गरेको संविधान संशोधनसम्बन्धी विषय सरकार गठन भएसँगै शासकीय सुधारसम्बन्धी १०० बुँदे कार्यसूचीमा समावेश गरेको थियो । सोही मर्म र भावनाअनुसार संविधान संशोधनका लागि बहसपत्र तयार गर्न सरकारले चैत १६ गते प्रधानमन्त्रीका राजनीतिक सल्लाहकार अस्मि शाहको संयोजकत्वमा कार्यदल गठन गर्‍यो । तेह्र सदस्यीय कार्यदलमा प्रतिनिधिसभाका छ तथा राष्ट्रियसभाका तीन दलका

“संविधान संशोधनलाई संसद्को गहकिलो विषय बनाइनुपर्छ । सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश नियुक्ति प्रक्रिया र कार्यकालसम्बन्धी विषयमा सुधारको खाँचो छ ।”

प्रतिनिधि हुनुहुन्छ ।

सो कार्यदलमा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका मोहनलाल आचार्य, नेपाली कांग्रेसका राजु कटुवाल, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) का डा भीष्म अधिकारी, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)का देवप्रसाद गुरुङ, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका ज्ञानबहादुर शाही, जनता समाजवादी पार्टी नेपाल (जसपा) का मनोज भट्ट, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा)का आभास लाभ, श्रम संस्कृति पार्टीका ध्रुव राई रहनुभएको छ । प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय र नेपाल कानून आयोगका सचिव सदस्य रहेको कार्यदलको सदस्यसचिवमा प्रधानमन्त्री कार्यालयका सहसचिव हुनुहुन्छ । साठी दिनको कार्यदिश प्राप्त गरेको कार्यदलले यसबीचमा कानुनी पृष्ठभूमि भएका संविधानसभाका सदस्य, विषयविज्ञ, पूर्वप्रशासक र पूर्वकानून सचिवसँग निरन्तर परामर्श गरिरहेको छ ।

उक्त कार्यदलले यही वैशाख ७ गते हालसम्म पाँचवटा औपचारिक बैठकमाफर्त घनिभूत छलफल चलाइरहेको छ । राखपाबाट प्रतिनिधिसभा सांसद एवं कार्यदलका सदस्य मोहनलाल आचार्यले संविधान संशोधनका विषयवस्तु र अवधारणाबारे विषयविज्ञ, कानून व्यवसायी, वरिष्ठ अधिवक्ता, पूर्वप्रशासकसँग निरन्तर छलफल

भइरहेको जानकारी दिनुभयो । कार्यदलसँगको छलफलमा सङ्घीय संसदा प्रतिनिधित्व गर्ने राजनीतिक दलले संविधान संशोधनका विषयवस्तु र आवश्यकताबारे आ-आफ्ना दलगत धारणा प्रस्तुत गर्नुभएको उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

आगामी बहसमा तीन तहको शासकीय संरचनाको अधिकार र कार्यक्षेत्रका बारेमा गहन छलफलको आवश्यकतामा जोड दिँदै उहाँले राज्यको प्राथमिकतामा रहेको संविधान संशोधनको विषयलाई लामो समयसम्म अल्फनमा राख्न नहुने धारणा व्यक्त गर्नुभयो । प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी राष्ट्रपति र पूर्ण समानुपातिक संसद्, प्रत्यक्ष निर्वाचित प्रधानमन्त्री तथा निर्वाचन प्रणालीमा सुधार जस्ता विषय प्रखर रुपमा आएको बताउनुभयो । मौजूदा संविधानका अन्तर्निहित विशेषताकारुपमा लोकतान्त्रिक गणतन्त्र, तीन तहको सङ्घीय संरचनामा आधारित शासन प्रणाली, समावेशी लोकतन्त्र, आवधिक निर्वाचन र मिश्रित निर्वाचन प्रणाली रहेको छ ।

संविधान संशोधन कसैको चाहना कि आवश्यकता भन्ने पाटोमा बहस जरुरी रहेको बताउँदै प्रतिनिधिसभा, कानून, न्याय तथा मानवअधिकार समितिका सभापति समीक्षा बास्कोटाले भन्नुभयो, “संविधान संशोधन प्राविधिक मात्र नभई संसद्देखि विषय र राजनीतिक ‘एजेण्डा’ भएकाले त्यसै आधारमा यो अघि बढ्छ ।” न्यायलयतर्फ पूर्वप्रधानन्यायाधीश वा सर्वोच्च अदालतका पूर्वन्यायाधीशको अध्यक्षतामा एक न्यायिक आचारण अनुगमन आयोग गठन, संवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा महान्यायाधिवक्ताको नियुक्ति र सेवाको शर्त निर्धारण तथा प्रधानमन्त्री तथा मुख्यमन्त्रीलाई कानुनी राय-सल्लाह प्रदान गर्न बेले कानून सल्लाहकारको व्यवस्था गर्न पनि विज्ञहरूको सुझाव छ ।

पूर्वमन्त्री एवं वरिष्ठ अधिवक्ता अनिमप्रसाद खरेलले रुपमा रहने न्यायाधीश छनोट र नियुक्तिमा समेत सन्तुष्टि जनाउने र ‘आहा’ भन्ने अवस्था बन्न नसकेको प्रतिक्रिया दिनुभयो । अहिले संविधान संशोधनको बहसमा गाउँसभा र नगरसभादेखि सर्वोच्च अदालतको क्षेत्राधिकार र सुधार, न्यायाधीशको आचरण, अध्यादेश, संसद् अधिवेशन आरम्भ र अन्त्य, प्रधानमन्त्रीको पदावधि, उपराष्ट्रपति पदको सान्दर्भिकता र कार्यकारी राष्ट्रपति रहने व्यवस्थामाका विषयवले चर्चा पाइरहेको छ । रासस

न्यायाधीश नियुक्तिमा पारदर्शीता कायम गर्ने, न्याय परिषद्को संरचना सुधार गर्ने, संवैधानिक इजलास गठन गर्ने, सर्वोच्च अदालतको क्षेत्राधिकार विस्तार गर्ने, निर्वाचन विवाद सुनुवाइ सम्बन्धमा उच्च अदालतलाई जिम्मेवारी थप गर्ने, महान्यायाधिवक्ताको संवैधानिक हैसियतमा सुधारलगायत विषय पनि संविधान संशोधन बहसको सूचीमा परेको छ ।

संविधानसभा सदस्य जीतिन्द्रनारायण देवले संसदा बहुमत प्राप्त वा ठूलो दलले मात्र सरकार बनाउने संवैधानिक प्रावधानले पनि राजनीतिक स्थायित्वलाई सघाउने पक्षलाई बेवास्ता गर्न नमिल्ने धारणा राख्नुभयो । जिल्ला सभा र जिल्ला समन्वय समितिको व्यवस्था खारेज गर्ने विषय पनि संविधान संशोधनको बहसका रुपमा अघि बढाइनुपर्ने सुझाव छ ।

संविधानसभा सदस्य रामनारायण बिडारीले लोकतन्त्रको दृष्टिकोणबाट हेर्दा वर्तमान संविधान संसारका २० उच्च कोटीको सूचीमा रहे तापनि अभ्यासकर्ताले दुरुपयोग गरेका कारणले संशोधनको आवश्यकता देखिएको प्रतिक्रिया दिनुभयो । उहाँले संविधान कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा यस अवधिमा कहाँ के-कस्तो अड्डाँयो परेको छ, त्यो ठाउँमा मात्र संशोधन गर्न उपयुक्त हुने धारणा राख्नुभयो ।

वरिष्ठ अधिवक्ता राधेश्याम अधिकारीले संविधान संशोधनजस्तो महत्वपूर्ण कार्य अघि बढाउँदा दलीय शक्ति सन्तुलन र भूराजनीतिक संवेदनशीलताको पाटोमा पनि हेक्का गर्न आवश्यक रहेको बताउनुभयो । संविधानसभा सदस्य लक्ष्मणलाल कर्णले संविधान संशोधन जाहेज भए पनि विगतका आन्दोलन र सङ्घर्षबाट प्राप्त उपलब्धिको संरक्षण गर्दै देश र जनताको हितमा अघि बढाउन सुझाव दिनुभयो ।

संविधानसभा सदस्य कृष्णभक्त पोखरेलले विगतका गलत अभ्यासले न्यायमूर्तिक रुपमा रहने न्यायाधीश छनोट र नियुक्तिमा समेत सन्तुष्टि जनाउने र ‘आहा’ भन्ने अवस्था बन्न नसकेको प्रतिक्रिया दिनुभयो । अहिले संविधान संशोधनको बहसमा गाउँसभा र नगरसभादेखि सर्वोच्च अदालतको क्षेत्राधिकार र सुधार, न्यायाधीशको आचरण, अध्यादेश, संसद् अधिवेशन आरम्भ र अन्त्य, प्रधानमन्त्रीको पदावधि, उपराष्ट्रपति पदको सान्दर्भिकता र कार्यकारी राष्ट्रपति रहने व्यवस्थामाका विषयवले चर्चा पाइरहेको छ । रासस

संविधान संशोधन कार्यदलद्वारा पूर्वमहान्यायाधिवक्तासँग छलफल

काठमाण्डु । संविधान संशोधनका लागि बहसपत्र तयार गर्न गठित कार्यदलले आज पूर्वमहान्यायाधिवक्ता तथा कानून क्षेत्रका विज्ञहरूसँग परामर्श गरेको छ । प्रधानमन्त्रीका राजनीतिक सल्लाहकार अस्मिशाहको संयोजकत्वमा गठित कार्यदलले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालयमा उक्त छलफल गरेको हो । छलफलमा सहभागी पूर्वमहान्यायाधिवक्ताहरूले शासकीय स्वरूप, निर्वाचन प्रणाली, सङ्घीय संरचना, न्यायपालिकाको पुनःसंरचना, संवैधानिक निकायको संरचना तथा समावेशितालगायत विषयमा आ-आफ्ना सुझाव प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

पूर्वमहान्यायाधिवक्ता डा युवराज सञ्जौलले संविधान संशोधनको उद्देश्य र आवश्यकता स्पष्ट रूपमा परिभाषित गर्न कार्यदललाई सुझाव दिनुभयो । उहाँले स्थानीय तहलाई गैरदलीय बनाउने, प्रदेश प्रमुख प्रत्यक्ष निर्वाचित हुने व्यवस्था गर्न सकिने तथा केही अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास अध्ययन गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

पूर्वमहान्यायाधिवक्ता कानून भण्डारीले संविधान वा संविधान त्वसको कार्यान्वयन गर्ने सोच र आचरण महत्वपूर्ण हुने बताउनुभयो । उहाँले शासकीय स्वरूप परिवर्तन आवश्यक रहेको धारणा राख्नुभयो । विदेशमा रहेका नेपालीलाई मतदानको अधिकार दिने, प्रदेशमा सत्ता घटाउने तथा मन्त्रालयमा दोहोरिपन हटाएर गाभ्नुपर्ने राय पूर्वमहान्यायाधिवक्ता भण्डारीले व्यक्त गर्नुभयो । न्याय परिषद् तथा संसदीय

सुनुवाइको संरचनामा पनि पुनर्विचार गर्न सकिने उहाँको भनाइ थियो । पूर्वमहान्यायाधिवक्ता रामकुमार श्रेष्ठले प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रमुखको व्यवस्था हुनुपर्ने धारणा राख्नुभयो । उहाँले सांसद मन्त्री बन्न नहुने, न्यायपालिकाको पुनःसंरचना आवश्यक रहेको तथा संवैधानिक इजलासको औचित्यमाथि पुनर्विचार गर्नुपर्ने बताउनुभयो । पूर्वमहान्यायाधिवक्ता महादेवप्रसाद यादवले संविधान कार्यान्वयन, राज्य निर्माणमा नेतृत्वको चरित्र र नैतिकताको भूमिका महत्वपूर्ण हुने धारणा राख्नुभयो । रासस

सिद्धार्थ बैंक लिमिटेड, तपसिल शाखा कार्यालयका तपसिलमा उल्लेखित ऋणीहरूलाई कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्न आउने बारेको ३५ दिने सार्वजनिक सूचना

प्रकाशित मिति २०६३/०५/२४ गतेको जनकपुर टुडे राष्ट्रिय दैनिक

यस बैंकबाट ऋण लिएका तपसिल बमोजिमका ऋणीहरूले ऋण लिदा गरिएको लिखत र ऋण स्वीकृत पत्रको शर्तमा तोकिए अनुसार बुझाउनु पर्ने साँवा, ब्याज समेतको बैंकको लेना रकम नबुझाई ऋण लिदा गरेको शर्त कर्जाविलयको उल्लेखन गरेको र बैंकबाट मौखिक एवं लिखित रुपमा पटक पटक तरताकता गर्दा समेत सोको कुनै वास्ता नगरी ऋण दायित्व फर्काउँदै गर्ने तर्फ कुनै तदारकता नदेखाएको हुनाले यो ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

अतः यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैंतीस) दिनभित्र बैंकलाई बुझाउन बाँकी रहेको सम्पूर्ण साँवा, ब्याज, हर्जाना ब्याज तथा अन्य देवस्तुर चुक्ता भुक्तान गरी बैंकको कर्जा फरफारक फर्काउँदै गर्ने गराउनका लागि सम्बन्धित ऋणी लगायत सम्बद्ध सबै पक्षलाई यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ । यो त्प्यद भित्र बर्च्योता रहेको सम्पूर्ण रकम चुक्ता भुक्तान नगरेमा ऋणी एवं धितो जमानतकर्ताले बैंकलाई लेखिएको तपसिल बमोजिमको धितो जहाँ जो अवस्थामा छ, सोही अवस्थामा लिलाम विक्की गर्ने, सो हुन नसकेमा बैंक आफैले धितोको सम्पत्ति गैर बेकिङ्ग सम्पत्तिको रुपमा सकार गर्ने वा अन्य व्यवस्था गरी लेना अर्को उपर गरिनेछ । कर्मचर्याचित सो धितोबाट असुल उपर हुन नसके वा आशिक रकम मात्र असुल उपर भई कर्जा बाँकी रहन गएमा उक्त बाँकी रकम ऋणी, धितो जमानत दिने एवं अन्य जमानतकर्ता व्यक्त तथा निजको हकको अन्य चल अचल सम्पत्ति समेतबाट बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम लिलाम विक्की गरी वा अन्य कुनै व्यवस्था गरी बैंकको लेना रकम असुल उपर गरिनेछ, कर्जा असुलीको लागि ऋण असुली न्यायधिकरण एवं अन्य सशक्त न्यायिक निकायमा दाबी उजुरी गरिने एवं ऋणी तथा सम्बद्ध पक्षहरूलाई नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको एफिक्कृत निर्देशिका निर्देशन बमोजिम कर्जा चुक्ता केन्द्रको कालो सूचीमा समावेश गर्ने प्रक्रिया अघि बढाउने व्यहोरा समेत ऋणी लगायत सम्बद्ध सबैलाई यसै सूचनाबाट जानकारी गराइन्छ ।

धितो जमानत गरिदिने जमानतकर्ता एवं अन्य जमानतकर्ताहरूले माथि उल्लेखित समयअवधि भित्र आफुले जमानत लेखिएको कर्जा एवं सोको ब्याज देवस्तुर चुक्ता भुक्तान गरी आफ्नो धितो एवं जमानत फुड्या गरी लिन सक्नु हुनेछ, सोको लागि समेत यसै सूचनाद्वारा सूचित गराइन्छ, अन्यथा माथि उल्लेख गरिए बमोजिम धितो एवं जमानत लेखिएको सम्पत्ति लिलाम विक्की वा अन्य व्यवस्था गरी बैंकले आफ्नो लेना असुल उपर गर्नुका साथै नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको एफिक्कृत निर्देशिका निर्देशन बमोजिम कर्जा चुक्ता केन्द्रको कालो सूचीमा समावेश गर्ने प्रक्रिया अघि बढाउने व्यहोरा जमानतकर्ताहरूलाई समेत जानकारी गराइन्छ ।

शशा कार्यालय : बर्दibas, महोत्तरी			
अग्रणीको विवरण			
महोत्तरी जिल्ला, किसानगर गा.वि.स./न.पा. वडा नं. १ स्थित रजिस्टर्ड कार्यालय रही औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७३ को दफा ५ तथा औद्योगिक व्यवसाय नियमावली, २०७६ को नियम ४ बमोजिम प्रदेश सरकार, प्रदेश नं. २, उद्योग, पर्यटन, वन तथा बातावरण मन्त्रालय, उद्योग बाणिज्य तथा उपभोगका हित संरक्षण निर्देशनालय, धरौल तथा साना उद्योग कार्यालय जलेश्वर, महोत्तरीमा मिति २०६१/१०/२८ गते उद्योग दर्ता नं. ३११३/१४४/०६९/०७० तथा आन्तरिक राखेर कार्यालय जनकपुर र करताल सेवा कार्यालय बर्दibasमा मिति २०७६/०५/२९ मा स्थायी लेखा नम्बर (PAN) ६१०६४४३३३ अन्तर्गत दर्ता कायम भएको माँ मनोकामना गिठी बालुवा वासिङ्ग उद्योग ।			
प्रोप्राईटर : चतुरी साह कलवार			
व्यक्तिगत जमानतकर्ताको विवरण			
१. हिरामन साहको नाति, महाविर साहको छोरा, महोत्तरी जिल्ला, साविक बर्दibas न.पा./गा.वि.स. वडा नं. २ स्थायी ठेगाना भई हाल महोत्तरी जिल्ला, बर्दibas न.पा. वडा नं. १४ बस्ने साह कलवार (ना.प्र.नं. ०४९२२९१९, जारी मिति २०५०/०५/३१, जि.प्र.का. महोत्तरी) ।	२. महाविर साहको नाति, चतुरी साह कलवारको छोरा, महोत्तरी जिल्ला, साविक बर्दibas न.पा./गा.वि.स. वडा नं. २ स्थायी ठेगाना भई हाल महोत्तरी जिल्ला, बर्दibas न.पा. वडा नं. १४ बस्ने विपक कुमार साह (ना.प्र.नं. ४४२, जारी मिति २०५७/०४/३०, जि.प्र.का. महोत्तरी) ।		
३. महाविर साहको बुहारी, चतुरी साह कलवारको पत्नी, महोत्तरी जिल्ला, साविक बर्दibas न.पा./गा.वि.स. वडा नं. २ स्थायी ठेगाना भई हाल महोत्तरी जिल्ला, बर्दibas न.पा. वडा नं. १४ बस्ने किरण देवी साह (ना.प्र.नं. ०५१/४७५, जारी मिति २०६३/११/१४, जि.प्र.का. महोत्तरी) ।	४. महाविर साहको छोरा, चतुरी साह कलवारको छोरा, चतुरी साह कलवारको बुहारी, विपक कुमार साहको पत्नी, बारा जिल्ला, साविक बर्दibas न.पा./गा.वि.स. वडा नं. २ स्थायी ठेगाना भई हाल महोत्तरी जिल्ला, बर्दibas न.पा. वडा नं. १४ बस्ने सुनैना कुमारी (ना.प्र.नं. ३३१४४५/४३९, जारी मिति २०६३/१२/१५, जि.प्र.का. बारा) ।		
५. चतुरी साह कलवारको बुहारी, श्यामबालु कुमार साहको पत्नी, बारा जिल्ला, साविक बर्दibas न.पा./गा.वि.स. वडा नं. २ स्थायी ठेगाना भई हाल महोत्तरी जिल्ला, बर्दibas न.पा. वडा नं. १४ बस्ने सुनैना कुमारी (ना.प्र.नं. ३३१४४५/४३९, जारी मिति २०६३/१२/१५, जि.प्र.का. बारा) ।	६. चतुरी साह कलवारको बुहारी, विपक कुमार साहको पत्नी, महोत्तरी जिल्ला, साविक बर्दibas न.पा./गा.वि.स. वडा नं. १४ स्थायी ठेगाना भई हाल महोत्तरी जिल्ला, बर्दibas न.पा. वडा नं. १४ बस्ने सोनी गुल्ता (ना.प्र.नं. १६-०५-७५-०१५००, जारी मिति २०५७/०९/०८, जि.प्र.का. महोत्तरी) ।		
धितोको विवरण			
१. धनी सिद्धार्थ बैंक लिमिटेड भई ऋणी माँ मनोकामना गिठी बालुवा वासिङ्ग उद्योग भएको वीरगंज यातायात कार्यालयमा दर्ता कायम भएका तपसिल बमोजिमका सवारी साधनहरू:			
सवारी मोडेल	सवारी दर्ता नं.	संज्ञान नं.	व्यासिस नं.
LPK251838HD TATA HCV Tipper	प्रदेश २-०३ ००१ क-०८४९	91H63806239	MAT448137K3R20809
LPK251838HD TATA HCV Tipper	प्रदेश २-०३ ००१ क-०८५०	91H63806447	MAT448137K3R21001
२. माँ मनोकामना गिठी बालुवा वासिङ्ग उद्योगको स्वामित्वमा रहेको मालसामान तथा आय प्राप्ती (Goods and Assignment of Receivables) उपर हाइपोथिकेशन सुरक्षण ।			

शशा कार्यालय : गिदिया, सिराहा	
अग्रणीको विवरण	
राम अधिन साहको नाति, हुदय साह सुडीको छोरा, सिराहा जिल्ला, साविक रामनगर मिर्चैया गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल सिराहा जिल्ला, मिर्चैया न.पा. वडा नं. ६ बस्ने दिलिप कुमार साह (ना.प्र.नं. १५१६४३/१७९२, जारी मिति २०५४/०८/०४, जि.प्र.का. सिराहा) ।	हुदय साह सुडीको बुहारी, दिलिप कुमार साहको पति, सिराहा जिल्ला, साविक रामनगर मिर्चैया गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल सिराहा जिल्ला, मिर्चैया न.पा. वडा नं. ६ बस्ने बर्चना देवी साह (ना.प्र.नं. ७३२६४१९१, जारी मिति २०६०/१०/०७, जि.प्र.का. सिराहा) ।
धितोको विवरण	
१. दिलिप कुमार साह (ना.प्र.नं. १५१६४३/१७९२, जारी मिति २०५४/०८/०४, जि.प्र.का. सिराहा) को नाममा दर्ता भई यस बैंकको पश्चात दृष्टिबन्धक पारित भई बैंकको पश्चात रोक्का समेत रहेको सिराहा जिल्ला, साविक रामनगर गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ६ नक्सा सिट नं. ६ क स्थित कि.नं. १६३२ को क्षेत्रफल ०-०-६ ^१ / _३ (वि.क.घु.) र सिराहा जिल्ला, साविक फुलवरीया गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ७ नक्सा सिट नं. ७ घ स्थित कि.नं. १४३२ को क्षेत्रफल ०-१-१ ^१ / _४ (वि.क.घु.) बमोजिमको जग्गा एवं सोमा जडित सम्पूर्ण लिगलगायत समेत ।	२. बर्चना देवी साह (ना.प्र.नं. ७३२६४१९१, जारी मिति २०६०/१०/०७, जि.प्र.का. सिराहा) को नाममा दर्ता भई यस बैंकको पश्चात दृष्टिबन्धक पारित भई बैंकको पश्चात रोक्का समेत रहेको सिराहा जिल्ला, साविक रामनगर गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ६ नक्सा सिट नं. ६ क स्थित कि.नं. ३३२२ को क्षेत्रफल ०-०-११ (वि.क.घु.) बमोजिमको जग्गा एवं सोमा जडित सम्पूर्ण लिगलगायत समेत ।

मास्का नाघेको कर्जा बुझाउने बारे कृषि विकास बैंक लि. शाखा कार्यालय जलेश्वरको ११ दिने सूचना

(सूचना प्रकाशन मिति : २०६३/०१/२४)

यस बैंकको तपसिलका कार्यालयहरूबाट तपसिल बमोजिमका व्यक्ति/फर्म/कम्पनीहरूले निम्न उद्देश्यका लागि विभिन्न मितिमा कर्जा लिई हालसम्म कर्जा नबुझाई भाखा नाघी निम्न लेखिए बमोजिम अनुसारको रकम बुझाउने सम्बन्धमा सम्बन्धित कार्यालयले वारम्बार ताकेता गर्दा पनि आलटाल गरी बुझाउनु पर्ने कर्जाको साँवा, ब्याज तथा बैंकले पाउनु पर्ने अन्य रकम समेत नबुझाएको हुँदा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले २१ दिन भित्र सम्बन्धित कार्यालयमा बुझाउनका लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ । उल्लेखित मिति भित्र पनि रकम दाखिला हुन नआएमा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन २०७३, कृषि विकास बैंक लि. को कर्जा असुली कार्यविधि तथा प्रचलित ऐन नियम बमोजिम कर्जा लिदा लेखिएको धितो लिलाम विक्की वा अन्य व्यवस्था गरी बैंकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर गरिने व्यहोरा समेत जानकारी गराउदछौं । साथै तपसिल बमोजिमका व्यक्ति/फर्म/कम्पनीहरूलाई बैंकबाट कर्जा लिन मञ्जूरीनामा दिने व्यक्तिहरूलाई समेत यसै सूचनाद्वारा कर्जा बुझाउन जानकारी गराइएको छ ।

सम्बन्धित कार्यालय : कृषि विकास बैंक लि. शाखा कार्यालय, जलेश्वर											
क. सं.	ग्रहणको आई.डी.नं.	नाम	बुवा/पतिको नाम	वाजे/ससुराको नाम	ठेगाना	उद्देश्य	वांकी साँवा	२०६३ चैत्र म.सम्मको ब्याज	जम्मा	पि.जि./धितो मञ्जूरीनामा दिनेको नाम	कैफियत
१	५४०३५२	उमेश कुमार अधिकारी	देवनन्दन राय यादव	जसु राय	एकडरा ०४	ओ.डी	८१००००	७५२६०	८८५२६०		
२	८२२०३०१	कामधेनु गाई पालन फर्म (प्रो. दुवामोचन अधिकारी)	किशोरी अधिकारी	मोहन अधिकारी	पिपरा ०३	गाई पालन	१३४००००	१९०९९०	१५३०९९०		
३	५४५९३२८	भरत मुखिया	सुखदेव मुखिया	फेकन मुखिया	पिपरा ०५	घर निर्माण	५८०३००	२०२५००	७८२८००		
४	९४५०३१	हरीशंकर साह	लक्ष्मण साह	कन्तु साह	पिपरा ०१	ब्यपार	१००००००	१४६०००	१०१४६०००	लक्ष्मण साह	
५	९४४३७१	ब्रहमानन्द शर्मा	रामनेश शर्मा	शिव गुलाम शर्मा	महोत्तरी ८	धरायसी	३०००००	१५०००	३१५०००		
६	५२९१३०४	जय बबा विश्वकर्म स्टील वंक्शप (प्रो. शिला ठाकुर)	रामचन्द्र ठाकुर	बलाल ठाकुर	जलेश्वर २	ब्यपार	९०००००	१५०००	९१५०००		
७	९४५७३९	सुरेन्द्र प्रसाद सिंह राजपुत	गंगा प्रसाद सिंह	सुर्य नारायण सिंह	जलेश्वर ०९	धरायसी	७०००००	३२०००	७३२०००		
८	९४४३२७	बनारसी देवी साह	केवल साहु	जगदेव साहु	हलखोरी ०९	धरायसी	८०००००	२००००	८२००००		
९	९४७२७४	संजय कुमार भ्ना	मोद नारायण भ्ना	सर्जुकान्त भ्ना	बथनहा १ हाल मन्सरा सिस्वा ०९	सल्ल कृषि कर्जा	८८००००	७००००	९५००००		

कृषि विकास बैंक लि.
मधेश प्रदेश कार्यालय, जनकपुर

Siddhartha Bank
बर्दibas, महोत्तरी, फोन नं. ०४४-५४०६५०
मिर्चैया, सिराहा, फोन नं. ०३३-५५००८४
Website : www.siddharthabank.com

मध्यपूर्व युद्ध अन्त्य गर्न चीनको आह्वान

रासस/एएफपी । मध्यपूर्वमा बढ्दो तनावबीच चीनले तत्काल र पूर्ण रूपमा लडाइँ अन्त्य गर्न आह्वान गर्दै सबै पक्षलाई शान्ति वार्तामा फर्कन आग्रह गरेको छ । चीनले विशेषगरी संयुक्त राज्य अमेरिका र इरानबीचको विवाद समाधान गर्दै रणनीतिक जलमार्ग स्ट्रेट अफ हर्मुज पुनः सञ्चालनमा ल्याउनुपर्नेमा जोड दिएको छ ।

बेइजिङमा इरानी विदेशमन्त्री अब्बास अराघचीसँग भएको वार्तापछि चिनियाँ विदेशमन्त्री वाङ यीले जारी गरेको वक्तव्यमा मध्यपूर्वमा जारी शत्रुता अब दिलास नगरी अन्त्य गर्नुपर्ने स्पष्ट संदेश दिइएको छ ।

वाङ यीका अनुसार चीनले लडाइँको 'पूर्ण समाप्ति' तत्काल हुनुपर्ने ठान्छ र शत्रुता पुनः शुरु हुनु अस्वीकार्य छ । उहाँले वार्ता निरन्तर जारी राख्नुपर्ने आवश्यकता

औल्याउँदै सबै पक्षलाई कूटनीतिक समाधानतर्फ फर्कन आग्रह गर्नुभयो । उहाँले विशेष रूपमा स्ट्रेट अफ हर्मुज मार्फत समुद्री यातायात सुरक्षित रूपमा पुनः सञ्चालनमा ल्याउनुपर्नेमा जोड दिँदै अन्तर्राष्ट्रिय समुदायको तत्काल आह्वानप्रति सम्बन्धित पक्षहरूले छिटो

प्रतिक्रिया दिनुपर्ने बताउनुभयो । आणविक मुद्दाबारे टिप्पणी गर्दै चिनियाँ विदेशमन्त्रीले इरानलाई शान्तिपूर्ण आणविक ऊर्जा प्रयोग गर्ने अधिकार रहेको स्वीकार गर्नुपर्ने बताउनुभयो । साथै, इरानले आणविक हतियार विकास नगर्ने प्रतिबद्धता जनाएकोमा चीनले

स्वागत गरेको उहाँको भनाइ छ । चीनले मध्यपूर्वमा देखिएको तनावप्रति प्रत्यक्ष आर्थिक र रणनीतिक चासो राख्छ । समुद्री विरलेषण संस्था केन्द्रका अनुसार चीनले समुद्री मार्गबाट आयात गर्ने कच्चा तेलमध्ये आधाभन्दा बढी मध्यपूर्वबाट

आउँछ, जुन अधिकांश रूपमा हर्मुज जलमार्ग हुँदै पार गरिन्छ । त्यसैले उक्त मार्ग अवरुद्ध हुँदा चीनको ऊर्जा आपूर्ति प्रणालीमा प्रत्यक्ष असर पर्ने जोखिम रहन्छ ।

बेइजिङले पछिल्ला कूटनीतिक प्रयासमार्फत सङ्घटन समाधानमा मौन तर सक्रिय भूमिका खेल्दै आएको बताइएको छ । वाङ यीका अनुसार चीनले वासिङ्टन र तेहरानबीच बनेको नाजुक युद्धविरामलाई समर्थन गर्दै आएको र त्यसमा आफ्ना कूटनीतिक पहलहरूले पनि योगदान दिएको छ ।

उहाँले चीन आगामी दिनमा पनि तनाव घटाउन, लडाइँ अन्त्य गर्न र शान्ति वार्ता अघि बढाउन सक्रिय भूमिका खेल्ने बताउँदै मध्यपूर्वमा स्थायित्व पुनःस्थापना गर्न सबै पक्षसँग सहकार्य जारी राख्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो ।

नेपाली महिला राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीको घोषणा

काठमाण्डु । नेपाल क्रिकेट सङ्घ (क्यान) ले एसिया खेलकुद छनोट तथा एसिया महिला प्रिमियर कपका लागि आज नेपाली महिला राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीको घोषणा गरेको छ ।

क्यानले १४ सदस्यीय नेपाली महिला खेलाडीको नाम सार्वजनिक गरेको हो । वैकल्पिकमा भने चार जना छन् ।

टोलीको कप्तानी इन्दु बर्माले गर्नेछन् भने उपकप्तानको जिम्मेवारी पूजा महतोले सम्हाल्नेछन् । सो टोलीमा विन्दु रावल, सम्भना खड्का, रुवी

पोदार, कविता जोशी, कविता कुँवर, रिया शर्मा, सीता राना मगर, अनु कडायत, मनीषा उपाध्याय, रविना क्षेत्री, सोनी पाख्रन र सीमा केसी समावेश छन् ।

त्यसैगरी वैकल्पिक खेलाडीका रूपमा सावित्री धामी, सोमू विष्ट, सना प्रवीण र लक्ष्मी साउदलाई राखिएको क्यानले जनाएको छ । मलेसियामा हुने एसियन गेम्स छनोट मे २३ देखि ३१ तारिखसम्म हुँदैछ भने प्रिमियर कप आगामी जुन १ देखि १३ सम्म हुनेछ । रासस

ऊर्जा संकटले विश्व अर्थतन्त्रमा थप चुनौती, पेट्रोल मूल्य उकालो

रासस/एएफपी । इरानसँगको युद्ध शुरु भएपछि विश्व ऊर्जा बजारमा देखिएको अस्थिरताका कारण अमेरिकामा पेट्रोलको मूल्य अत्यधिक रूपमा बढेको छ ।

पछिल्लो विवरणअनुसार पेट्रोलको मूल्य करिब ५० प्रतिशतले वृद्धि भएको छ भने मात्र एक हप्ताको अवधिमा प्रति ग्यालोन ३१ सेन्टले बढेर अमेरिका ४.४८ डलर पुगेको छ । यसले दैनिक जीवनयापन र यातायात खर्चमा ठूलो असर गरेको छ ।

विशेषज्ञहरूका अनुसार मूल्य वृद्धिको मुख्य कारण विश्वव्यापी ऊर्जा संकट हो, जसमा कच्चा तेलको आपूर्ति र वितरण प्रणाली गम्भीर रूपमा प्रभावित भएको छ । फारस खाडीस्थित महत्वपूर्ण समुद्री मार्ग हर्मुज जलडमरूमध्यमा उल्टन तनावका कारण तेल टाँसिएको आवागमन गर्न नसक्दा आपूर्ति श्रृंखला अवरुद्ध भएको छ ।

। विश्वको करिब एक-पाँचौँ कच्चा तेल यही मार्ग हुँदै अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा पुग्ने भएकाले यहाँको अवरोधले विश्वभर प्रभाव पारेको हो ।

यसअघि अप्रिल महिनामा युद्ध केही शान्त हुने संकेत देखिँदा बजारमा आशावाद फैलाएको थियो र पेट्रोलको मूल्य केही समयका लागि घटेको पनि थियो । तर द्रष्टव्य पुनः तीव्र भएपछि कच्चा तेलको मूल्य फेरि बढ्न थालेको र त्यसको प्रत्यक्ष असर पेट्रोल पम्पसम्म पुगेको हो ।

विरलेषकहरूले यो अवस्था लामो समयसम्म जारी रहेमा मुद्रास्फूर्ति अझ बढ्ने, ढुवानी लागत महँगिने र विश्व अर्थतन्त्रमा थप दबाव सिर्जना हुने चेतावनी दिएका छन् । उपभोक्ताहरूले इन्धन खर्च बढ्दा अन्य वस्तु तथा सेवामा पनि मूल्य वृद्धि अनुभव गर्न सक्ने सम्भावना रहेको बताइएको छ ।

ऊर्जा संकटसँग जुध्न अष्ट्रेलियाको नयाँ रणनीति

रासस/एएफपी । अष्ट्रेलियाली सरकारले देशको इन्धन सुरक्षालाई सुदृढ बनाउन आगामी संघीय बजेटमार्फत १० अर्ब अष्ट्रेलियाली डलरभन्दा बढी रकम विनियोजन गर्ने घोषणा गरेको छ ।

प्रधानमन्त्री एन्थोनी अल्बानीजले बुधबार सिड्नीमा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा यस प्याकेजअन्तर्गत राष्ट्रिय इन्धन भण्डार स्थापना गरिने र सबै प्रकारका इन्धनका लागि न्यूनतम भण्डारण दायित्व करिब १० दिनले बढाउने जानकारी दिनुभयो ।

उहाँका अनुसार यस योजनाले अष्ट्रेलियाको आन्तरिक इन्धन भण्डारण क्षमता विस्तार गरी कम्तीमा ५० दिनको आपूर्ति सुनिश्चित गर्नेछ ।

सरकारले ७.५ अर्ब अष्ट्रेलियाली डलर 'इन्धन तथा मूल सुरक्षा सुविधा' स्थापना गर्न खर्च गर्नेछ, जसअन्तर्गत ऋण, लागानी, बीमा र मूल्य सहयोगमार्फत घरेलु आपूर्ति र भण्डारण क्षमता बढाउनेछ ।

। यसैगरी थप ३.२ अर्ब अष्ट्रेलियाली डलर खर्च गरी करिब १ अर्ब लिटर क्षमताको सरकारी स्वामित्वको इन्धन भण्डार निर्माण गरिनेछ, जुन आपूर्ति संकटकाल बेला विशेष गरी क्षेत्रीय क्षेत्रमा आवश्यक सेवा प्रदायकलाई सहयोग गर्न लक्षित हुनेछ ।

नयाँ वा विस्तारित प्रशोधन क्षमताको सम्भाव्यता अध्ययनका लागि १० लाख अष्ट्रेलियाली डलर पनि छुट्याइएको छ ।

प्रधानमन्त्री अल्बानीजले नागरिकहरूलाई इन्धन बचत गर्न पनि आग्रह गर्नुभयो । उहाँले विश्व अहिले गम्भीर ऊर्जा

संकटबाट गुञ्जिरहेको उल्लेख गर्दै यसको प्रभाव विशेषगरी क्षेत्रीय देशहरूमा परेको बताउनुभयो ।

ऊर्जामन्त्री क्रिस बोवेनले सरकार 'इतिहासकै सबैभन्दा ठूलो ऊर्जा संकट' सामना गर्न केन्द्रित रहेको बताउनुभयो । उहाँका अनुसार अप्रिल महिनामा इन्धन आयात ९२ ढुवानीसम्म पुगेको छ, जुन यस वर्षकै उच्च हो ।

विपक्षी नेता एक्स टेलरले भने सरकारको योजना 'ढिलो र अपर्याप्त' भएको टिप्पणी गर्नुभयो । उहाँले ६० दिनदेखि ९० दिनसम्मको इन्धन भण्डार आवश्यक रहेको बताउनुभएको छ ।

रुसले युद्धविराम उल्लङ्घन गरेको युक्रेनको आरोप

रासस/एएफपी । रुसले युक्रेनले प्रस्ताव गरेको एकपक्षीय युद्धविरामलाई उल्लङ्घन गर्दै रातभरि ठूलो स्तरका ड्रोन र क्षेप्यास्त्र आक्रमण गरेको युक्रेनी अधिकारीहरूले आरोप लगाएका छन् । किएभका अनुसार उक्त आक्रमणले शान्ति प्रयासलाई पुनः कमजोर बनाएको छ ।

युक्रेनी पक्षका अनुसार रुसले एकै रातमा १०८ वटा लडाकू ड्रोन र तीनवटा क्षेप्यास्त्र प्रहार गरेको थियो । युक्रेनले आह्वान गरेको युद्धविराम मे ६ को मध्यरातदेखि लागू हुने भनिए पनि मस्कोले त्यसलाई स्वीकार गरेको औपचारिक सङ्केत नदिएको बताइएको छ ।

दिने देखाएको छ । यसै सन्दर्भमा युक्रेनका विदेशमन्त्री एन्ड्री सिबिगाले सामाजिक सञ्जालमार्फत रुसको कदमको कडा आलोचना गर्दै मस्कोले शान्ति अस्वीकार गरेको र कथित युद्धविरामको आह्वान 'कूटनीतिक नभई प्रचारात्मक' मात्र भएको टिप्पणी गर्नुभयो । उहाँका अनुसार

रुसले मानव जीवनभन्दा सैन्य प्रदर्शनलाई प्राथमिकता दिएको स्पष्ट देखिन्छ । यसअघि मङ्गलबार मात्र रुसले युक्रेनका विभिन्न सहरहरूमा ड्रोन, मिसाइल र बम आक्रमणको शुरुवात चलाएको थियो, जसमा कम्तीमा २८ जनाको मृत्यु र दर्जनौँ घाइते भएको युक्रेनी पक्षले जनाएको छ ।

युक्रेनतर्फबाट गरिएको प्रतिआक्रमणमा भने क्रिमियामा पाँच जना र रुसको भित्री क्षेत्रमा लामो दूरीका ड्रोन आक्रमणमा दुई जनाको मृत्यु भएको बताइएको छ ।

फेब्रुअरी २०२२ मा रुसले पूर्ण आक्रमण सुरु गरेयता जारी युद्धले युरोपकै सबैभन्दा ठूलो द्वन्द्वको रूप लिएको छ । हालसम्म भएको वार्तामा उल्लेखनीय प्रगति हुन सकेको छैन ।

रुसले युक्रेनलाई पूर्वी क्षेत्रबाट सेना फिर्ता गर्न र पश्चिमी सैन्य सहयोग अस्वीकार गर्नुपर्ने माग राख्दै आएको छ, जसलाई किएभले आत्मसमर्पणसहको शर्त भन्दै अस्वीकार गर्दै आएको छ ।

यसैबीच, रुसको रक्षा मन्त्रालयले राति २१:०० देखि बिहान ०७:०० (१०००-०४०० जिएमटी) बीच ५३ युक्रेनी ड्रोन खसालेको दाबी गरेको छ । यद्यपि किएभको युद्धविराम घोषणा लागू भएपछि ती घटनाहरू त्यससँग सम्बन्धित थिए वा थिएन भन्नेबारे मस्कोले स्पष्ट विवरण दिएको छैन ।

आर्सनल २० वर्षपछि च्याम्पियन्स लिगको फाइनलमा

टुडे समाचारदाता एजेन्सी । आर्सनल एट्लेटिको मड्रिडलाई १-० ले हराउँदै युरोपियन च्याम्पियन्स लिगको फाइनलमा प्रवेश गरेको छ ।

दुई लेगको समग्र नतिजामा आर्सनलले २-१ को जित निकाल्दै २० वर्षपछि पहिलो पटक प्रतियोगिताको फाइनल यात्रा तय गरेको छ । पहिलो लेग १-१ को बराबरीमा टुंगिएको थियो ।

लन्डनस्थित एमिरेट्स स्टेडियममा भएको खेलमा आर्सनलका बुकायो साकाले निर्णायक गोल गरेका थिए । खेलको ४४औँ मिनेटमा लिण्ड्जो टोसाईले प्रहार गरेको बल गोलकिपर जान ओब्लाकले बचाए पनि रिवाउन्ड साकासम्म पुगेको थियो । साकाले त्यसलाई सहजै गोलमा परिणत गरेका थिए ।

त्यसअघि खेलको सुरुवातमा एट्लेटिकोले राम्रो अवसर बनाएको थियो । तर डेक्लान राइसले उत्कृष्ट ब्लक गर्दै जुलियानो सिमेओनेलाई गोल गर्नबाट रोकेको थियो ।

दोस्रो हाफमा आर्सनलले

थप गोल गर्ने अवसर पनि पाएको थियो । भिक्टर योकेसेले पिएरो हिन्कापिएको क्रसमा प्रहार गरे पनि बल पोस्टमाथि गएको थियो ।

खेलका क्रममा गाब्रिएल मागाल्हाएस र जुलियानो सिमेओनेबीचको टक्करपछि भिएआर जाँच पनि भएको थियो । पछि एट्रवइन प्रिजम्यान पेनाल्टी क्षेत्रमा लडाइए पनि रेफ्रीले पेनाल्टी दिएनन् ।

अन्ततः साकाको गोल नै निर्णायक बन्यो र प्रिमियर लिगको आर्सनलले फाइनलमा स्थान पक्का गरेको थियो । अब

आर्सनलले उपाधिका लागि पेरिस सेन्ट जर्मेन (पिएसजी) वा बायर्न म्युनिखमध्ये एक टोलीसँग प्रतिस्पर्धा गर्नेछ ।

साकाले यो सिजन च्याम्पियन्स लिगमा उत्कृष्ट प्रदर्शन गरिरहेका छन् । एमिरेट्स मैदानमा उनले १४ खेलमा ९ गोल र ५ असिस्ट गरेका छन् ।

यो जितसँगै आर्सनलले स्पेनी क्लबबिर्सेटको राम्रो रेकर्ड पनि कायम राखेको छ । टोली च्याम्पियन्स लिगमा स्पेनका क्लबबिर्सेट पछिल्ला नौ खेल विजयी भएको छ ।

चेन्नईको जितमा सामसनः कार्तिक र रिपनरको उत्कृष्ट प्रदर्शन

टुडे समाचारदाता एजेन्सी । चेन्नई सुपर किंग्सले इन्डियन प्रिमियर लिग (आइपिएल) मा दिल्ली क्यापिटल्सलाई ८ विकेटले हराएको छ ।

दिल्लीमा मंगलबार राति भएको खेलमा चेन्नईले १५ बल बाँकी रहँदै लक्ष्य पूरा गर्दै सहज निकालेको छ । पहिले ब्याटिङ गरेको दिल्लीले २० ओभरमा ७ विकेट गुमाए १ सय ५५ रन बनाएको थियो । तर दोस्रो इनिङ्समा पिच ब्याटिङका लागि केही सहज बनेपछि चेन्नईले १७.३ ओभरमा २ विकेट मात्र गुमाए १ सय ५९ रन बनाउँदै लक्ष्य भटाएको थियो ।

चेन्नईको जितमा सञ्जु सामसनले उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्दै ५२ बलमा अविजित ८७ रन बनाए । उनले संयमित सुरुवात गरे पनि पछि आक्रामक खेल प्रदर्शन गरेको थियो । उनलाई कार्तिक शर्मांले ३१ बलमा ४१ रन बनाए राम्रो साथ दिएको थियो ।

त्यसअघि चेन्नईका रिपनरहरूले दिल्लीलाई ठूलो स्कोर बनाउन दिएनन् । अकिल होसेनले ४ ओभरमा १९ रन खर्चेर १ विकेट लिए । नूर अहमदले ३ ओभरमा २२ रन दिँदै २ विकेट लिएको थियो ।

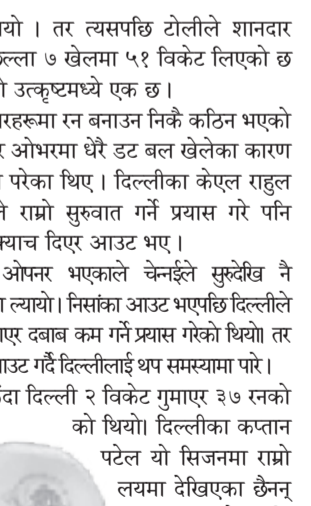
चेन्नईको सिजनको सुरुवातमा कमजोर देखिएको थियो । लगातार तीन खेलमा बलिङ निकै महँगो

सावित भएको थियो । तर त्यसपछि टोलीले शानदार पुनरागमन गर्दै पछिल्ला ७ खेलमा ५१ विकेट लिएको छ । यो प्रतियोगिताको उत्कृष्टमध्ये एक छ ।

सुरुवाती ओभरहरूमा रन बनाउन निकै कठिन भएको थियो । पहिलो चार ओभरमा धेरै डट बल खेलेका कारण ब्याटरहरू दबावमा परेका थिए । दिल्लीका केएल राहुल र पथुम निसाकाले राम्रो सुरुवात गर्ने प्रयास गरे पनि फिल्डरकै हातमा क्याच दिएर आउट भए ।

दुई दशौँको ओभर भएकाले चेन्नईले सुप्रेम ने अक्रिललाई बलिङमा ल्यायो । निसाका आउट भएपछि दिल्लीले नितिश राणालाई पठाए दबाव कम गर्ने प्रयास गरेको थियो । तर हेसेनले राहुललाई आउट गर्दै दिल्लीलाई थप समस्यामा पारे ।

पावरले सकिँदा दिल्ली २ विकेट गुमाएर ३७ रनको स्थितिमा पुगेको थियो । दिल्लीका कप्तान अक्षर पटेल यो सिजनमा राम्रो लयमा देखिएका छैनन् । यस खेलअघि उनले जम्मा ३३ रन मात्र बनाएका थिए, जसमा २६ रन एकै इनिङ्समा आएको थियो । यो खेलमा पनि उनी ठूलो इनिङ्स खेल्न सकेनन् ।

दक्षिण कोरिया: सजाय बढाउने न्यायाधीश मृत फेला

रासस/एएफपी । पूर्व प्रथम महिलासम्बन्धी उच्च-प्रोफाइल मुद्दामा जेल सजाय दोब्बरभन्दा बढी गर्ने निर्णय गरेका दक्षिण कोरियाली न्यायाधीश मृत अवस्थामा फेला परेका छन् । घटनाले न्यायिक चक्रमा चासो र चिन्ता दुवै बढाएको छ ।

प्रहरीका अनुसार सिन जोङ-ओ सियोले उच्च अदालत भवनभित्र मङ्गलबार राति करिब १:०० बजे (१६:०० जिएमटी) बेहोस अवस्थामा फेला पर्नुभएको थियो । स्मैओचो जिल्ला प्रहरी कार्यालयका अनुसन्धान अधिकारीले उहाँलाई तुरुन्त

अस्पताल लगेको र त्यहाँ मृत घोषित गरिएको जानकारी दिएका छन् । प्रारम्भिक अनुसन्धानमा कुनै पनि बाह्य हस्तक्षेप वा आपराधिक गतिविधिको सङ्केत

नदेखिएको प्रहरीले जनाएको छ । यद्यपि केही स्थानीय मिडियाले न्यायाधीशले आत्महत्याको नोट छोडेको दाबी गरे पनि अनुसन्धान अधिकारीले

भने त्यस्तो कुनै नोट फेला नपरेको स्पष्ट पारेका छन् । घटनाको विस्तृत कारणबारे थप अनुसन्धान जारी रहेको बताइएको छ ।

सिन जोङ-ओले गत महिनामात्रै ५३ वर्षीया किम केओन ही को पुनरावेदन मुद्दाको अध्यक्षता गर्नुभएको थियो । सो मुद्दामा उहाँले किमलाई स्टक हेरफेर र घुसखोरीको दोषी ठहर गर्दै उहाँको जेल सजाय २० महिनाबाट बढाएर चार वर्ष पुऱ्याउने फैसला सुनाउनुभएको थियो ।

उक्त फैसला तल्लो अदालतले उहाँलाई पहिले

दिएको रिहाइ निर्णय उल्ट्याउने ऐतिहासिक निर्णय मानिएको थियो । त्यस क्रममा न्यायाधीश सिनले किमले आफ्नो दोष स्वीकार गर्नुको सट्टा निरन्तर बहानाबाजी गरेको टिप्पणी पनि गर्नुभएको थियो ।

प्रहरी अधिकारीले बुधबार जानकारी दिँदै न्यायाधीशको परिवार गहिरो शोकमा रहेको र उनीहरूले गोपनीयता कायम राख्न अनुरोध गरेको बताएका छन् । घटनाले दक्षिण कोरियाली न्याय प्रणाली र हालैका संवेदनशील मुद्दाहरूबारे पुनः प्रश्न उठाएको छ ।

भ्रष्टाचार मुद्दामा चारजनाले पाए सफाई

दुडे समाचारदाता

राजविराज । विशेष अदालतले भ्रष्टाचार मुद्दामा उदयपुरको त्रियुगा नगरपालिका-१ स्थित जागृति महिला सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिका तत्कालीन अध्यक्ष मिनाकुमारी चौधरीसहित चार जनालाई सफाई दिएको छ ।

विशेष अदालतका न्यायाधीशत्रय हेमन्त रावल, डिल्लीरत्न श्रेष्ठ र विदुर कोइरालाको इजलासले उपभोक्ता समितिका तत्कालीन अध्यक्ष चौधरीसहित सचिव जानकी कुमारी चौधरी, कोषाध्यक्ष निलम चौधरी थारु र लेखापरीक्षक तनुकलाल चौधरीलाई भ्रष्टाचार मुद्दामा सफाई दिएको छ ।

वन उपभोक्ता समूहको कोषको रकम हिनामिना गरेको आरोपमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले अध्यक्षसहित चार जनाविरुद्ध

भ्रष्टाचार मुद्दा दायर गरेको थियो । अख्तियारले अनुसन्धानका क्रममा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा सामुदायिक वनको भवन निर्माण गर्दा प्राविधिक प्रतिवेदनमा ४ लाख ९५ हजार २५१ रुपैयाँ मात्र खर्च भएको देखिए पनि लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा ८ लाख ८ हजार ४५३ रुपैयाँ खर्च भएको देखाई ३ लाख १३ हजारभन्दा बढी रकम हिनामिना गरेको अभियोग लगाएको थियो ।

आयोगले अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षमाथि कुल ५ लाख १५ हजार ३०२ रुपैयाँ ५८ पैसा बराबरको बिगो दाबी गरेको थियो । उनीहरूले संस्थाको सार्वजनिक सम्पत्ति बदनियतपूर्वक हिनामिना गरेको पुष्टि भएको भन्दै आयोगले भ्रष्टाचार विवरण ऐन, २०५९ बमोजिम बिगो असुल उपर गरी कैद र जरिवानाको मागदाबी गरेको थियो ।

आफ्नो ज्यान खतरामा रहेको मिश्रको दाबी

दुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । धनुषाको जनकपुरधामस्थित कटैया-चौरीको रोशनी भा मूत भेटिएको प्रकरण धनुषा जिल्ला अदालतमा मुद्दा चलि रहेको छ ।

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका-४ मा पर्ने कटैया-चौरी घर भएको रोशनीको हत्या आरोपमा पति प्रशान्त मिश्रलाई पुष्पका लागि थुनामा छन् ।

यसै क्रममा प्रशान्त मिश्रका पिता तथा मृतक रोशनीकी ससुरा रुद्रकाश मिश्रले आफूहरू दुबै पक्ष यस घटनाबाट विक्षिप्त रहेको बताएका छन् । जनकपुरधाममा

बुधबार पत्रकार सम्मेलन आयोजना गर्दै मिश्रले सो घटनापछि आफूमाथि ज्यानमार्नेसम्मको धम्कीहरू बारम्बार आउने गरेको बताउँदै उनले आफू नो रक्षाका लागि सरोकारवालासंग समेत माग गरे ।

उनले आफ्नो बुहारीको हत्या भएपछि उनको माइती पक्षका आफन्तजनले पटकपटक सरसम्पत्तिको माग गर्दै ज्यानमार्नेसम्मको धाकधम्की दिने गरेको बताए । तर आफू दुई नातिको उज्वल भविष्यका लागि गम्भीर रहेकाले सो सम्पत्ति उनीहरूको परवारसमा खर्चिने र आफ्नो छोरा जेलमा रहेकाले बुढेसकालमा

दयनिय अवस्थाबाट गुञ्जि परेको बताए । उनले आफू माथि हातपात गर्ने गरेको, धम्की दिने गरेकाले माई खतरा रहेकोले आफ्नो ज्यानको खतरा रहेकाले ती बालबालिकाको परवारसमा सो सम्पत्ति खर्चिने र बालबच्चाकै हकभोगमा रही कसैले पनि कुनै पनि नाममा बिक्रीवितरण गर्न नपाउने गरी व्यवस्था गरिदिन आग्रह गरे ।

रोशनी मृत्यु प्रकरणपछि माइती र मामा गाउँको सम्पत्तिकै कारण अहिले रोशनीको माइतपक्षकाहरू विभिन्न खाले जाचभेल गरिरहेको आरोप समेत उनले लगाए ।

विभेद गरिएको उपप्रमुखको गुनासो

दुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । धनुषाको शाहदनगर नगरपालिकाका उपप्रमुख सुनिता सिंहले आफ्नो कार्यक्षमता आधारभूत सुविधा अभाव रहेको भन्दै असन्तुष्टि जनाएकी छिन् ।

बुधबार नगरपालिकाको १४ औं नगरसभाको आयोजित हिउँदे अधिवेशनमा बोल्दै उनले नयाँ प्रशासनिक भवनमा आफूलाई विभेद गरिएको आरोप लगाइन् । उनले नगर प्रमुख तथा अन्य पुरुष कर्मचारीका कार्यक्षमता 'अट्याचड बाथरूम टायलेट'को व्यवस्था भए पनि आफ्नो कार्यक्षमता भने टायलेट र आवश्यक फर्निचर नरहेको गुनासो पोखिन् ।

'म बस्ने कोठामा न टायलेट छ, न ट्युबल । महिला भएकै कारण मलाई विभेद गरिएको जस्तो लाग्छ,' उनले भनिन् । उपप्रमुख सिंहले आफ्नो कार्यक्षमको

अवस्थाबारे आगन्तुकलेसमेत प्रश्न गर्ने गरेको उल्लेख गर्दै असहज अवस्था भोग्नुपरेको बताइन् । 'जो कोही आउनेले ट्युबल कहाँ छ भनेर सोच्छन्, म अहिले बनिरहेको छ भनेर जवाफ दिन्छु,' उनले सुनाइन् । यद्यपि, उनले पदभन्दा सेवा महत्वपूर्ण भएको उल्लेख गर्दै आवश्यक परे आफू भुइँमै बसेर पनि काम गर्न तयार रहेको

प्रतिक्रिया दिइन् । 'मेरो कोठामा ट्युबल कुर्सि नभए पनि म काम गर्न सक्छु । बरु अन्यत्र आवश्यक छ भने मेरो कोठाको सामग्री लैजान सकिन्छ,' उनले थपिन् । केही दिनअघि मात्रै शाहदनगर नगरपालिकाको कार्यालय नयाँ निर्माण गरिएको प्रशासनिक भवनमा सरेको हो । यसअघि नगरपालिकाले भाडाको भवनबाट सेवा प्रवाह गर्दै आएको थियो ।

जेठ ६ र ७ गते बर्दिबासमा कांग्रेसको भेला

दुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । नेपाली कांग्रेसको केन्द्रीय नीति, अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण प्रतिष्ठानले मधेश प्रदेश सहित देशका सातवटै प्रदेशमा स्थानीय तह केन्द्रित प्रदेश स्तरीय भेला गर्ने भएको छ ।

प्रतिष्ठानका प्रमुख एवं पार्टी उपसभापति विश्वप्रकाश शर्माले बुधबार केन्द्रीय कार्यालय सानेपामा आयोजित कार्यक्रममा सो कुराको जानकारी दिएका छन् । शर्माले प्रस्तुत गरेको तालिका अनुसार ती प्रदे शस्तरीय भेला वैशाख २६ गते

कार्यतालिका अनुसार जेठ ६ र ७ गते मधेश प्रदेश स्तरीय भेला महोत्तरीको बर्दिबासमा हुनेछ । यस्तै सुदूरपश्चिम प्रदेशस्तरीय भेला वैशाख २६ र २७ गते धनगढीमा, वैशाख २८ र २९ गते कर्णाली प्रदेशस्तरीय भेला सुर्खेतमा, वैशाख ३१ र जेठ १ गते गण्डकी प्रदेशस्तरीय भेला पोखरामा आयोजना हुने भएको छ ।

यस्तै जेठ ४ र ५ गते बागमती प्रदेशस्तरीय भेला धुलिखेल, जेठ ८ र ९ गते काठमाडौँमा हुने

धनगढीबाट पदे शस्तरीय भेला सुरु भएर जेठ १५ गते रुपन्देहीमा अन्तिम हुने उल्लेख छ ।

सुनसरीको लोकहीमा र जेठ १४ र १५ गते लुम्बिनी प्रदेश स्तरीय भेला रुपन्देहीको तिलोत्तमामा हुने भनिएको छ ।

बेपता बालिका भारतमा फेला परिन्

दुडे समाचारदाता

वीरगञ्ज । वीरगञ्जबाट बेपता भएकी दुई बालिका भारत विहार राज्यको छपरा रेल्वे स्टेशनमा फेला परेकी छिन् । गत दुई दिनअघि वीरगञ्जको घडिअर्वाबाट बेपता भएकी ती बालिका नाव्या सहनी र आर्या गुप्तालाई छपरा रेल्वे स्टेशनमा भारतीय प्रहरीले फेला परेका हुन् ।

सकुशल फेला परेकी ती बालिकाहरूलाई अभिभावकलाई जिम्मा लगाइएको भिडिया रिपोर्टमा उल्लेख गरिएको छ । बालिका बेपता भएपछि खोजी कार्य तीव्र पारिएको थियो ।

खोजीकै क्रममा भारतीय प्रहरीसँग समन्वय गरेपछि दुवै बालिकाको अवस्थाबारे जानकारी प्राप्त भएको थियो । भारतीय प्रहरीले छपरा रेल्वे स्टेशनबाट उनीहरूलाई उद्धार गरी सुरक्षित नियन्त्रणमा लिएको बताइएको छ ।

उद्धारपछि आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी भारतीय प्रहरीले बालिकालाई परिवारको जिम्मा लगाएको जनाइएको छ । घडिअर्वाका युवा नेता लखन गुप्ता र आर्याका काका लालबाबु कानुलाई जिम्मा लगाएपछि उनीहरू सकुशल घर फर्किएका छन् ।

मानवअधिकार रक्षकले सबैको हितमा लाग्न आग्रह

दुडे समाचारदाता । महिला बालबालिका तथा सामाजिक न्याय समितिका प्रमुख रुपा यादवले मानवअधिकार रक्षकहरूको अवस्था दयनिय रहेको बताएकी छन् ।

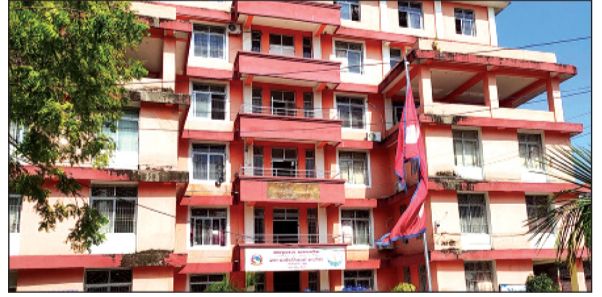
जनकपुरधाममा बुधबार मानव अधिकार रक्षकको अवस्था तथा सवाल र सरोकारवालाहरूको भूमिका विषयक छलफल कार्यक्रममा यादवले मानवअधिकार रक्षकको अवस्था निकै दयनिय रहेकाले यसप्रति सम्बन्धित निकाय गम्भीर हुनु पर्ने बताएकी छन् । उनले मानवअधिकार क्षेत्रमा काम गर्ने मानवअधिकार रक्षकहरूले कुनै पनि राजनीतिक दलको बढाइचढाई नगरी आम नागरिकको मुद्दा उठाउन आग्रह गरिन् । उनले मानवअधिकार रक्षकहरूलाई सबैको हितमा काम

गर्न आग्रह गरिन् । साथसाथै सिकाइ सञ्जालका अध्यक्ष किन्टु साहको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाका मेयर मनोजकुमार साहले मानवअधिकारको अवस्थामा सुधार भएमा मानवअधिकार रक्षकहरूको

अवस्था पनि सम्बन्ध सुमधुर हुने बताए । त्यस्तै जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाका उपमेयर किशोरी साहले मानवअधिकारको पक्षमा काम गर्नेहरू आफूलाई कुनै पनि दलको छत्र छायामा नरहन आग्रह गरे ।

पोषण लेखाजोखा अभियान सञ्चालन

दुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाले बालबालिकामा कुपोषणको अवस्था पहिचान गर्न 'राष्ट्रिय पोषण लेखाजोखा अभियान' सञ्चालन गरेको छ ।

'समयमै पहिचान, सही उपचार कुपोषण मुक्त पुस्ताको आधार' भन्ने मूल नारासहित ६ महिनादेखि ५९ महिनासम्मका बालबालिकाका लागि सुरु गरिएको यो अभियान वैशाख ३० गतेसम्म सञ्चालन हुने जनाइएको छ ।

उपमहानगरपालिका अन्तर्गतका २५ वटै वडामा रहेका २६ वटा स्वास्थ्य संस्थामार्फत बालबालिकाको पोषण अवस्था परीक्षण गरिनेछ । अभियानमार्फत बालबालिकामा देखिन सक्ने कुपोषणको समस्या

समयमै पहिचान गरी आवश्यक उपचार सेवा सुनिश्चित गर्ने लक्ष्य राखिएको सामाजिक महाशाखाले जनाएको छ ।

स्वास्थ्यकर्मीहरू गाउँ टेलमै पुगेर बालबालिकाको पोषण जाँच गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । उपमहानगरपालिकाले अभिभावकहरूलाई आफ्ना बालबालिकाको पोषण परीक्षण अनिवार्य रूपमा गराउन आग्रह गरेको छ ।

वैशाख ३० गतेसम्म स्वास्थ्यकर्मीहरू समुदायमा पुग्दा बालबालिकालाई जाँच गराउन नहुँदा अनुरोध गरिएको छ । थप जानकारीका लागि नजिकको स्वास्थ्य संस्था वा महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकासँग सम्पर्क गर्न पनि उपमहानगरपालिकाले आग्रह गरेको छ ।

सीमावर्ती भारतीय बजारमा हुण्डीको जालो

दुडे समाचारदाता । रौतहट । रौतहट र बाराका नेपालीहरूको भारतीय बजारको रुपमा रहेको घोडासहानमा अवैध आर्थिक गतिविधि हुण्डीको ठूलो कारोबार भइरहेको तथ्य भारतीय प्रहरीले उजागर गरेको छ ।

संगठित हवाला र मनी लाउन्डरिङ सञ्जालमाथि कारवाही गर्दै प्रहरीले ७० लाखभन्दा बढी भारतीय तथा नेपाली मुद्रा बरामद गरेको हो । कारोबारमा संलग्न ४ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

मोतिहारी प्रहरीलाई प्राप्त गोप्य सूचनाका आधारमा परिचालित विशेष टोलीले योजनाबद्ध छापामारी गर्दा ५६ लाख ७१ हजारभन्दा बढी भारतीय रुपैयाँ र १३ लाख ६७ हजारभन्दा बढी नेपाली रुपैयाँ नगद फेला परेको जनाएको छ । मोतिहारी प्रहरी प्रमुख एसपी सुवर्ण प्रभातका अनुसार घटनास्थलबाट कम्प्युटर, नोट गन्ने मेसिन, दुई वटा पीओएस मेसिन, ११ थान मोबाइल तथा बैकिङ कारोबारसँग सम्बन्धित विभिन्न सामग्री समेत जफत गरिएको छ । कारवाहीका क्रममा कारोवारी सुरेन्द्र प्रसाद, प्रेम सागर कुमार, गंगा सागर कुमार र विक्रम कुमारलाई पक्राउ गरिएको प्रहरीले जनाएको छ ।

प्रारम्भिक अनुसन्धानले उनीहरू बाहिरी रूपमा सामान्य व्यापारको आवरणमा भित्रैबाट अवैध मुद्रा कारोबार गर्दै हवाला नेटवर्क सञ्चालन गर्दै आएको देखिएको प्रहरीको भनाइ छ । अनुसन्धानमा संलग्न अधिकारीका अनुसार उक्त गिरोहले भारतीय र नेपाली मुद्राको साटासाटको नाममा करोडौँ रुपैयाँ बराबरको गैरकानुनी कारोबार गर्दै आएको खुलेको छ । 'युल अकाउन्ट', 'ट्रिडिङ एण्ड क्रिप्टो एक्सचेन्ज' र 'यूएसडीटी' जस्ता डिजिटल माध्यम प्रयोग गरी रकम ओसारपसार गर्ने गरिएको समेत फेला परेको छ । भारतीय प्रहरीका अनुसार एक वितीय खातामार्फत करिब ६ मिलियन

यूएसडीटी (भन्दा ५० करोड रुपैयाँ बराबर) को कारोबार भएको प्रारम्भिक अनुसन्धानले देखाएको छ । जफत गरिएका मोबाइलहरूमा बहुविध बैंक खाता, ई-केवाईसी दुरुपयोगसम्बन्धी एएस तथा अन्तरदेशीय आर्थिक कारोबारका प्रमाण समेत भेटिएका छन् । यो अपरेसन मोतिहारी जिल्ला प्रहरी एसपी प्रभातको प्रमुखको निर्देशनमा साइबर डीएसपी अभिनव परासरको नेतृत्वमा सञ्चालन गरिएको थियो । अनुसन्धानका क्रममा उक्त सञ्जालको पहुँच अन्तर्राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रीय स्तरसम्म फैलिएको आशंका गरिएको छ ।

बलात्कार आरोपीलाई जन्मकैदको सजाय

दुडे समाचारदाता । जनकपुरधाम । सात वर्षीया बालिकामाथि जबरजस्ती करणी गरेको अभियोगमा जिल्ला अदालत धनुषाले एक जनालाई जन्मकैदको सजाय सुनाएको छ । जिल्ला अदालत धनुषाका न्यायाधीश कपिलमणि गौतमको इजलासले मिथिला बिहारी नगरपालिका-१० ठेरा रामनरका १९ वर्षीय पपु माडललाई जन्मकैदको फैसला सुनाएको हो ।

अदालतका अनुसार २०७८ फागुन २८ गते भएको घटनामा मण्डलले सात वर्षीया बालिकामाथि जबरजस्ती करणी गरेको ठहर गरिएको छ । सोही कसुरमा पीडित बालिकालाई क्षतिपूर्तिस्वरूप तीन लाख रुपैयाँ उपलब्ध गराउन पनि आदेश दिइएको छ । फैसलामा प्रतिवादी मण्डलले मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा २१९(१)(२) अन्तर्गतको कसुर गरेको ठहर गरिएको उल्लेख छ । उक्त संहिताको दफा २१९(३)(क) अनुसार पीडिता १० वर्षभन्दा कम उमेरकी भएकाले जन्मकैदको सजाय गरिएको हो । अदालतका अधिलेख अनुसार मण्डलले भोजबाट फर्कँदै गेरेकी बालिकालाई घर पुऱ्याइदिने बहानामा साइकलमा राखी गाउँबाहिर खेतमा लगेर जबरजस्ती करणी गरेका थिए । मुद्दाको सुनवाईका क्रममा

पीडितको बकपत्र, प्रत्यक्षदर्शीको बयान, घटनाक्रम, प्रतिवादीको स्वीकारोक्ति तथा चिकित्सकीय

परीक्षणबाट प्राप्त प्रमाणका आधारमा अदालतले कसुर प्रमाणित गरेका हुन् ।

आगलागी

सानो आगो भनी बेवास्ता नगर, क्षणमै हुन सक्छ खरानी ठुलो घर

ध्यान दिऔं, सजग रहौं, आगलागीबाट जीवन सुरक्षित बनाऔं ।

आमसंचार प्राधिकरण

मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम